

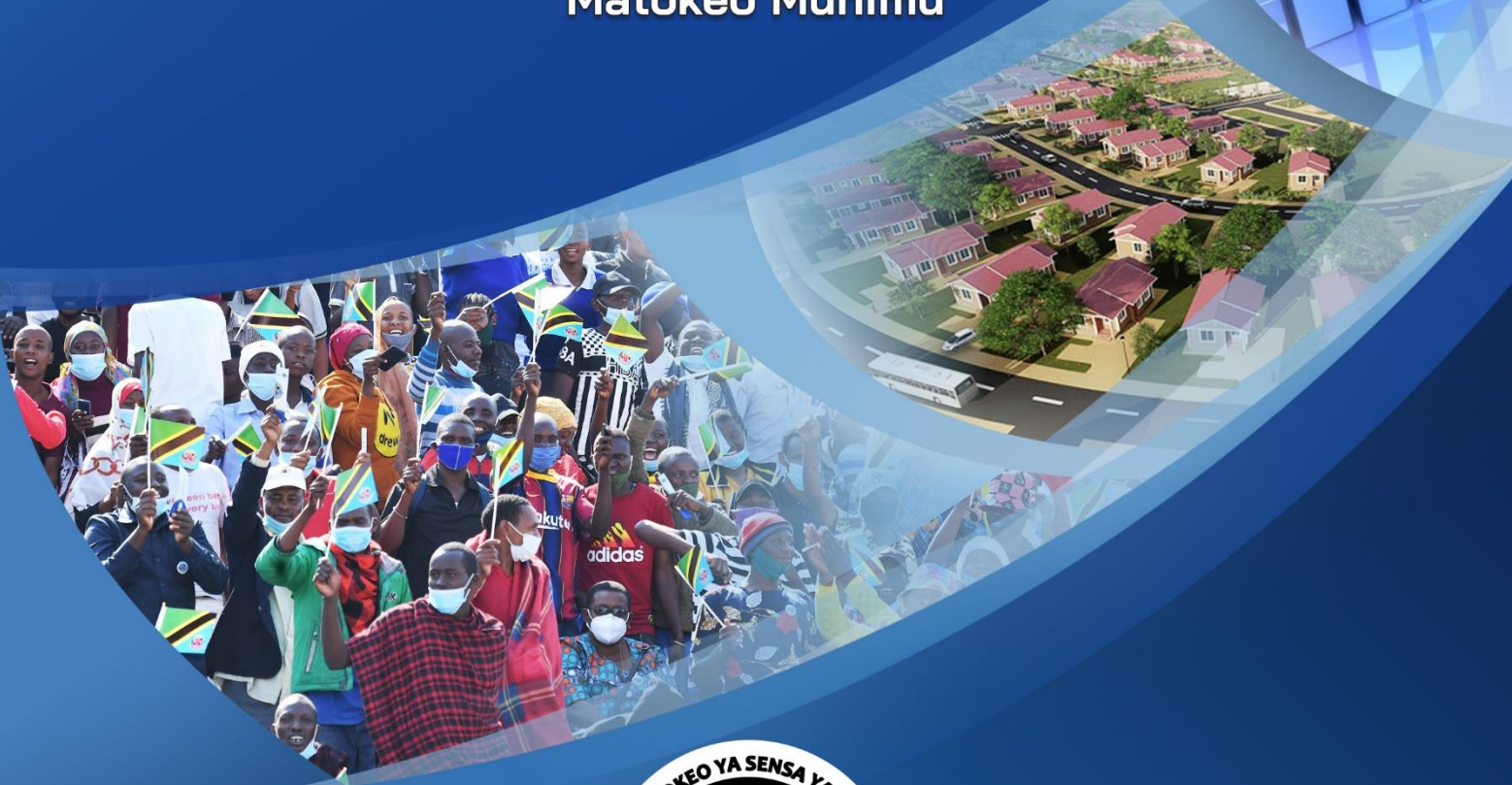

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

RIPOTI YA MGAWANYO WA IDADI YA WATU KWA UMRI NA JINSI

TANZANIA

Matokeo Muhimu

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

RIPOTI YA MGAWANYO WA IDADI YA WATU KWA UMRI NA JINSI

Matokeo Muhimu

Wizara ya Fedha na Mipango,
Ofisi ya Taifa ya Takwimu
Tanzania

na

Ofisi ya Rais,
Wizara ya Fedha na Mipango
Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali,
Zanzibar

Desemba 2022

The Republic of Korea

People's Republic of China

Nukuu:

Wizara ya Fedha na Mipango, Ofisi ya Taifa ya Takwimu – Tanzania na Ofisi ya Rais - Fedha na Mipango, Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali Zanzibar, Sensa ya Watu na Makazi ya Mwaka 2022: Ripoti ya Mgawanyo wa Idadi ya Watu kwa Umri na Jinsi, Tanzania, Desemba 2022

Tanbihi:

Ramani zilizotumika kwenye chapisho hili zinatokana na zoezi la utengaji wa maeneo ya kuhesabia watu; hivyo, ni kwa ajili ya matumizi ya kitwakimu tu.

Usuli

Serikali ya Awamu ya Sita ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, kama ilivyokuwa kwa awamu zilizotangulia, imetimiza wajibu wake wa kufanya Sensa ya Watu na Makazi ya Mwaka 2022 (SWM 2022). Sensa zilizotangulia baada ya kuasisiwa kwa Muungano wa Tanganyika na Zanzibar wa mwaka 1964, zilifanyika katika miaka ya 1967, 1978, 1988, 2002 na 2012. Sensa ya Mwaka 2022 ilifanyika tarehe 23 Agosti 2022 na ilifanyika kwa mujibu wa Sheria ya Takwimu SURA 351 ambayo inaelekeza Serikali kufanya Sensa ya Watu na Makazi kila baada ya miaka kumi.

Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2022 imekusanya taarifa mbalimbali zikiwemo taarifa za kidemografia, shughuli za kiuchumi, hali ya ulemavu, uhamaji, huduma za kijamii, majengo na anwani ya makazi. Matokeo ya Sensa ya Watu na Makazi ya Mwaka 2022 yatatumika kwa ajili ya mipango jumuishi na maendeleo endelevu ya nchi na yataongeza uwazi katika kugawa rasilimali zilizopo kuendana na idadi ya watu katika ngazi zote za utawala. Halikadhalika, matokeo yatatumika na Serikali na wadau wengine katika kufuatilia na kutathmini mipango mbalimbali ya Kitaifa, Kikanda na Kimataifa, ikijumuisha Dira ya Maendeleo ya Taifa 2025, Dira ya Maendeleo ya Zanzibar 2050, Mpango wa Tatu wa Taifa wa Maendeleo wa Mwaka 2021/22 - 2025/26, Mpango wa Maendeleo wa Zanzibar (2021/22 - 2025/26), Dira ya Maendeleo ya Jumuiya ya Afrika Mashariki ya Mwaka 2050, Dira ya Maendeleo ya Nchi zilizo Kusini mwa Afrika ya Mwaka 2050 na Ajenda ya Maendeleo ya Afrika 2063.

Taarifa za sensa zitaiwezesha Tanzania kujipima ili kujua hatua iliyofikia kwenye utekelezaji wa Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Mwaka 2030; Mpango ambao unalenga kuleta usawa na kutokomeza umaskini wa aina zote, ukiwemo umaskini uliokithiri ifikapo mwaka 2030 kwa kuhakikisha kuwa hakuna mtu anayeachwa nyuma. Aidha, takwimu za Sensa zitaweka msingi wa kuinisha viashiria mbalimbali muhimu kama vile kiwango cha uandikishaji watoto wanaostahili kuanza shule, viwango vya watu wanaojua kusoma na kuandika, vifo vya watoto wachanga na kinamama wajawazito, hali ya ajira na viashiria vingine muhimu.

Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2022 inatoa taarifa za umri kwa mwaka mmoja mmoja na kwa miaka mitano mitano kwa Tanzania, Tanzania Bara, Tanzania Zanzibar, katika ngazi za mikoa, wilaya au halmashauri kwa maeneo ya mijini na vijijini. Taarifa za umri na jinsi ni za msingi katika kupanga, kutekeleza na kutathmini programu mbalimbali za maendeleo, ambazo hutumika pia katika uchambuzi wa viashiria vya kidemografia, vinavyochangia mabadiliko ya idadi ya watu ambavyo ni uzazi, vifo na uhamaji.

Kitabu hiki kinatoa matokeo muhimu ya Sensa ya Watu na Makazi ya Mwaka 2022 kuendana na mgawanyo wa umri na jinsi kwa Tanzania, Tanzania Bara, Tanzania Zanzibar na mikoa yote kwa kulinganisha asilimia ya watoto, wazee, watu wenye uwezo wa kufanya kazi, wanawake walio katika umri wa kuzaa katika sensa za 2002 hadi 2022. Katika kitabu hiki tafsiri za kitaifa na kimataifa zimetumika kwa baadhi ya viashiria.

Jedwali Na. 1: Muhtasari wa Matokeo kwa Umri na Jinsi; SWM 2022

Idadi ya Watu kwa Makundi Maalum ya Umri	Tanzania		Tanzania Bara		Tanzania Zanzibar	
	Jumla	Asilimia	Jumla	Asilimia	Jumla	Asilimia
Idadi ya Watu	61,741,120	100.0	59,851,347	96.9	1,889,773	3.1
Wanaume	30,053,130	48.7	29,137,638	48.7	915,492	48.4
Wanawake	31,687,990	51.3	30,713,709	51.3	974,281	51.6
Watoto (Chini ya Mwaka 1)	1,967,582	3.2	1,910,218	3.2	57,364	3.0
Wanaume	976,251	1.6	947,649	1.6	28,602	1.5
Wanawake	991,331	1.6	962,569	1.6	28,762	1.5
Watoto (miaka 0-4)	9,484,171	15.4	9,207,432	15.4	276,739	14.6
Wanaume	4,723,359	7.7	4,584,972	7.7	138,387	7.3
Wanawake	4,760,812	7.7	4,622,460	7.7	138,352	7.3
Watoto (miaka 0-8)	16,694,763	27.0	16,204,920	27.1	489,843	25.9
Wanaume	8,329,725	13.5	8,084,684	13.5	245,041	13.0
Wanawake	8,365,038	13.5	8,120,236	13.6	244,802	13.0
Watoto (miaka 0-14)	26,399,988	42.8	25,628,380	42.8	771,608	40.8
Wanaume	13,193,149	21.4	12,807,157	21.4	385,992	20.4
Wanawake	13,206,839	21.4	12,821,223	21.4	385,616	20.4
Watoto wenye umri chini ya miaka 18Young (miaka 0-17)	30,257,196	49.0	29,365,234	49.1	891,962	47.2
Wanaume	15,128,975	24.5	14,684,339	24.5	444,636	23.5
Wanawake	15,128,221	24.5	14,680,895	24.5	447,326	23.7
Watu wenye Umri wa Miaka 13-19	9,361,667	15.2	9,071,735	15.2	289,932	15.3
Wanaume	4,639,509	7.5	4,498,315	7.5	141,194	7.5
Wanawake	4,722,158	7.6	4,573,420	7.6	148,738	7.9
Vijana (miaka 15-24)¹	11,848,365	19.2	11,463,718	19.2	384,647	20.4
Wanaume	5,657,379	9.2	5,474,799	9.1	182,580	9.7
Wanawake	6,190,986	10.0	5,988,919	10.0	202,067	10.7
Vijana (Miaka 15-35)²	21,312,411	34.5	20,612,566	34.4	699,845	37.0
Wanaume	10,159,205	16.5	9,827,426	16.4	331,779	17.6
Wanawake	11,153,206	18.1	10,785,140	18.0	368,066	19.5
Idadi ya Watu Wenye Umri wa Kwenda Shule						
Shule ya Msingi (Miaka(6-12)³	11,993,032	19.4	11,644,753	19.5	348,279	18.4
Wanaume	5,994,781	9.7	5,820,386	9.7	174,395	9.2
Wanawake	5,998,251	9.7	5,824,367	9.7	173,884	9.2
Shule ya Msingi (miaka 7-13)⁴	11,687,074	18.9	11,344,097	19.0	342,977	18.1
Wanaume	5,846,523	9.5	5,674,835	9.5	171,688	9.1
Wanawake	5,840,551	9.5	5,669,262	9.5	171,289	9.0
Shule ya Sekondari (miaka14-17)⁵	5,461,655	8.8	5,295,019	8.8	166,636	8.8
Wanaume	2,740,448	4.4	2,658,902	4.4	81,546	4.3
Wanawake	2,721,207	4.4	2,636,117	4.4	85,090	4.5

¹ Tafsiri ya Kimataifa ya Vijana

² Tafsiri ya Kitaifa ya Vijana

³ Umri wa Elimu ya Msingi kwa Tanzania Zanzibar

⁴ Umri wa Elimu ya Msingi kwa Tanzania Bara

⁵ Umri wa Elimu ya Sekondari (Kidato I-IV)

Idadi ya Watu kwa Makundi Maalum ya Umri	Tanzania		Tanzania Bara		Tanzania Zanzibar	
	Jumla	Asilimia	Jumla	Asilimia	Jumla	Asilimia
Watu Wenye Umri wa Kufanya Kazi (Miaka 15-64)	33,000,224	53.4	31,936,653	53.4	1,063,571	56.3
Wanaume	15,828,450	25.6	15,323,862	25.6	504,588	26.7
Wanawake	17,171,774	27.8	16,612,791	27.8	558,983	29.6
Wazee (Miaka 60+)	3,491,983	5.7	3,406,465	5.7	85,518	4.5
Wanaume	1,586,759	2.6	1,546,222	2.6	40,537	2.1
Wanawake	1,905,224	3.1	1,860,243	3.1	44,981	2.4
Wazee (Miaka 65+)	2,340,908	3.8	2,286,314	3.8	54,594	2.9
Wanaume	1,031,531	1.7	1,006,619	1.7	24,912	1.3
Wanawake	1,309,377	2.1	1,279,695	2.1	29,682	1.6
Wazee (Miaka 70+)⁶	1,636,823	2.7	1,601,875	2.7	34,948	1.8
Wanaume	701,684	1.1	686,155	1.1	15,529	0.8
Wanawake	935,139	1.5	915,720	1.5	19,419	1.0
Wanawake wenye umri wa kuzaa (Miaka 15-49)	14,992,288	47.3	14,501,431	47.2	490,857	50.4

⁶ Umri wa Mpango wa Pensheni ya Kijamii; Zanzibar

Jedwali Na. 2: Muhtasari wa Matokeo kwa Umri, Jinsi na Eneo; SWM 2022

Idadi ya Watu kwa Makundi Maalum ya Umri	Tanzania			Tanzania Bara			Tanzania Zanzibar		
	Jumla	Vijijini	Mjini	Jumla	Vijijini	Mjini	Jumla	Vijijini	Mjini
Idadi ya Watu	61,741,120	40,201,425	21,539,695	59,851,347	39,237,927	20,613,420	1,889,773	963,498	926,275
Wanaume	30,053,130	19,721,926	10,331,204	29,137,638	19,249,895	9,887,743	915,492	472,031	443,461
Wanawake	31,687,990	20,479,499	11,208,491	30,713,709	19,988,032	10,725,677	974,281	491,467	482,814
Watoto wa chini ua umri wa Mwaka Mmoja	1,967,582	1,347,367	620,215	1,910,218	1,316,963	593,255	57,364	30,404	26,960
Wanaume	976,251	667,651	308,600	947,649	652,576	295,073	28,602	15,075	13,527
Wanawake	991,331	679,716	311,615	962,569	664,387	298,182	28,762	15,329	13,433
Watoto (Chini ya Mwaka 1)	1,967,582	1,347,367	620,215	1,910,218	1,316,963	593,255	57,364	30,404	26,960
Wanaume	976,251	667,651	308,600	947,649	652,576	295,073	28,602	15,075	13,527
Wanawake	991,331	679,716	311,615	962,569	664,387	298,182	28,762	15,329	13,433
Watoto (0-4)	9,484,171	6,579,993	2,904,178	9,207,432	6,429,922	2,777,510	276,739	150,071	126,668
Wanaume	4,723,359	3,274,693	1,448,666	4,584,972	3,199,596	1,385,376	138,387	75,097	63,290
Wanawake	4,760,812	3,305,300	1,455,512	4,622,460	3,230,326	1,392,134	138,352	74,974	63,378
Watoto (miaka 0-8)	16,694,763	11,643,340	5,051,423	16,204,920	11,376,763	4,828,157	489,843	266,577	223,266
Wanaume	8,329,725	5,815,323	2,514,402	8,084,684	5,681,430	2,403,254	245,041	133,893	111,148
Wanawake	8,365,038	5,828,017	2,537,021	8,120,236	5,695,333	2,424,903	244,802	132,684	112,118
Watoto (0-14)	26,399,988	18,452,866	7,947,122	25,628,380	18,031,820	7,596,560	771,608	421,046	350,562
Wanaume	13,193,149	9,275,404	3,917,745	12,807,157	9,062,931	3,744,226	385,992	212,473	173,519
Wanawake	13,206,839	9,177,462	4,029,377	12,821,223	8,968,889	3,852,334	385,616	208,573	177,043
Watu wenye Umri Chini ya Miaka 18 (0-17)	30,257,196	20,973,362	9,283,834	29,365,234	20,490,000	8,875,234	891,962	483,362	408,600
Wanaume	15,128,975	10,594,032	4,534,943	14,684,339	10,350,322	4,334,017	444,636	243,710	200,926
Wanawake	15,128,221	10,379,330	4,748,891	14,680,895	10,139,678	4,541,217	447,326	239,652	207,674
Watu wenye Umri wa Miaka 13-19	9,361,667	6,171,861	3,189,806	9,071,735	6,021,577	3,050,158	289,932	150,284	139,648
Wanaume	4,639,509	3,161,030	1,478,479	4,498,315	3,085,656	1,412,659	141,194	75,374	65,820
Wanawake	4,722,158	3,010,831	1,711,327	4,573,420	2,935,921	1,637,499	148,738	74,910	73,828
Idadi ya Vijana (15-24)	11,848,365	7,273,997	4,574,368	11,463,718	7,088,066	4,375,652	384,647	185,931	198,716
Wanaume	5,657,379	3,578,454	2,078,925	5,474,799	3,487,965	1,986,834	182,580	90,489	92,091
Wanawake	6,190,986	3,695,543	2,495,443	5,988,919	3,600,101	2,388,818	202,067	95,442	106,625
Idadi ya Vijana (15-35)	21,312,411	12,647,509	8,664,902	20,612,566	12,312,403	8,300,163	699,845	335,106	364,739
Wanaume	10,159,205	6,139,282	4,019,923	9,827,426	5,977,729	3,849,697	331,779	161,553	170,226
Wanawake	11,153,206	6,508,227	4,644,979	10,785,140	6,334,674	4,450,466	368,066	173,553	194,513
Idadi ya Watu Wenye Umri wa Kwenda Shule									
Shule ya Msingi (Miaka 12-13)	11,993,032	8,428,940	3,564,092	11,644,753	8,238,340	3,406,413	348,279	190,600	157,679
Wanaume	5,994,781	4,243,390	1,751,391	5,820,386	4,146,703	1,673,683	174,395	96,687	77,708
Wanawake	5,998,251	4,185,550	1,812,701	5,824,367	4,091,637	1,732,730	173,884	93,913	79,971
Shule ya Msingi (Miaka 7-13)	11,687,074	8,193,429	3,493,645	11,344,097	8,005,736	3,338,361	342,977	187,693	155,284
Wanaume	5,846,523	4,136,563	1,709,960	5,674,835	4,041,237	1,633,598	171,688	95,326	76,362
Wanawake	5,840,551	4,056,866	1,783,685	5,669,262	3,964,499	1,704,763	171,289	92,367	78,922
Shule ya Sekondari (Miaka 14-17)	5,461,655	3,637,930	1,823,725	5,295,019	3,550,417	1,744,602	166,636	87,513	79,123
Wanaume	2,740,448	1,893,590	846,858	2,658,902	1,849,685	809,217	81,546	43,905	37,641
Wanawake	2,721,207	1,744,340	976,867	2,636,117	1,700,732	935,385	85,090	43,608	41,482
Watu Wenye Umri wa Kufanya Kazi (Miaka 15-64)	33,000,224	20,038,499	12,961,725	31,936,653	19,526,215	12,410,438	1,063,571	512,284	551,287
Wanaume	15,828,450	9,693,994	6,134,456	15,323,862	9,448,223	5,875,639	504,588	245,771	258,817
Wanawake	17,171,774	10,344,505	6,827,269	16,612,791	10,077,992	6,534,799	558,983	266,513	292,470
Watu wenye umri wa Miaka 60 na zaidi	3,491,983	2,507,648	984,335	3,406,465	2,461,986	944,479	85,518	45,662	39,856
Wanaume	1,586,759	1,136,546	450,213	1,546,222	1,114,757	431,465	40,537	21,789	18,748
Wanawake	1,905,224	1,371,102	534,122	1,860,243	1,347,229	513,014	44,981	23,873	21,108

Idadi ya Watu kwa Makundi Maalum ya Umri	Tanzania			Tanzania Bara			Tanzania Zanzibar		
	Jumla	Vijijini	Mjini	Jumla	Vijijini	Mjini	Jumla	Vijijini	Mjini
Watu wenye umri wa Miaka 65 na zaidi	2,340,908	1,710,060	630,848	228,6314	1,679,892	606,422	54,594	30,168	24,426
Wanaume	1,031,531	752,528	279,003	1,006,619	738,741	267,878	24,912	13,787	11,125
Wanawake	1,309,377	957,532	351,845	1,279,695	941,151	338,544	29,682	16,381	13,301
Wanawake wenye umri wa kuzaa (Miaka 15-49)	14,992,288	8,865,797	6,126,491	14,501,431	8,633,250	5,868,181	490,857	232,547	258,310

Jedwali Na. 3: Muhtasari wa Matokeo Muhimu kwa Mikoa; SWM 2022

Mkoa	Idadi ya Watu	Asilimia ya Idadi ya Watu kwa Makundi Maalum ya Umri										Uwiano wa Watu wenye Umri tegemezi	Uwiano wa Wanawake wenye Umri wa Kuzaa (15-49)	Asilimia ya Watu wanaoishi Mijini	Asilimia ya Watu wanaoishi Vijijini
		Chini ya Mwaka Mmoja	0 - 4	0 - 8	0 -14	0 -17	13 – 19	15 – 64	60+	65+	70+				
Tanzania	61,741,120	3.2	15.4	27.0	42.8	49.0	15.2	53.4	5.7	3.8	2.7	87.1	47.3	34.9	65.1
Tanzania Mainland	59,851,347	3.2	15.4	27.1	42.8	49.1	15.2	53.4	5.7	3.8	2.7	87.4	47.2	34.4	65.6
Dodoma	3,085,625	3.1	14.8	26.5	42.4	48.8	15.4	52.8	6.9	4.8	3.5	89.4	45.6	35.3	64.7
Arusha	2,356,255	3.1	15.2	27.0	41.4	47.2	14.1	55.2	5.2	3.5	2.4	81.3	50.2	40.0	60.0
Kilimanjaro	1,861,934	2.5	12.1	21.6	35.1	41.2	14.0	57.6	10.4	7.3	5.1	73.7	46.7	23.8	76.2
Tanga	2,615,597	3.0	14.2	25.7	41.8	48.0	15.0	53.0	7.6	5.1	3.6	88.6	45.4	26.0	74.0
Morogoro	3,197,104	2.9	14.3	25.1	39.9	45.9	14.5	55.9	6.3	4.2	2.8	78.8	48.7	39.1	60.9
Pwani	2,024,947	2.7	13.3	23.7	37.6	43.5	14.1	58.1	6.3	4.3	3.1	72.3	51.3	41.3	58.7
Dar es Salaam	5,383,728	2.5	11.6	20.3	31.5	37.1	13.4	66.1	3.9	2.4	1.5	51.3	60.9	100.0	0.0
Lindi	1,194,028	2.6	12.7	22.0	35.6	41.7	14.1	58.4	8.6	6.0	4.4	71.3	49.1	20.7	79.3
Mtwara	1,634,947	2.5	12.3	21.4	35.4	41.4	13.9	58.2	9.1	6.4	4.5	71.7	48.6	23.7	76.3
Ruvuma	1,848,794	3.0	14.2	24.8	40.0	46.3	14.7	55.7	6.7	4.3	3.0	79.7	48.1	23.1	76.9
Iringa	1,192,728	2.7	13.3	24.0	39.1	45.3	14.6	56.1	7.0	4.7	3.3	78.1	48.1	29.9	70.1
Mbeya	2,343,754	3.0	14.8	25.7	40.3	46.5	14.8	55.7	5.9	4.0	2.8	79.6	49.6	39.4	60.6
Singida	2,008,058	3.5	16.7	29.8	46.9	53.2	15.3	48.5	6.5	4.5	3.3	106.1	41.5	16.0	84.0
Tabora	3,391,679	3.6	18.1	31.7	49.2	55.4	15.7	47.7	4.6	3.1	2.3	109.7	43.2	14.8	85.2
Rukwa	1,540,519	3.7	18.1	31.8	49.4	55.8	15.8	47.9	4.1	2.7	1.8	108.9	43.7	20.4	79.6
Kigoma	2,470,967	3.8	17.9	30.9	48.7	55.3	16.4	47.8	5.3	3.5	2.5	109.3	43.1	24.6	75.4
Shinyanga	2,241,299	3.4	16.8	29.3	46.2	52.6	16.0	50.8	4.5	3.0	2.1	96.8	45.7	31.9	68.1
Kagera	2,989,299	3.5	16.3	28.2	45.4	52.1	16.1	51.1	5.3	3.4	2.3	95.5	44.8	11.2	88.8
Mwanza	3,699,872	3.4	16.1	28.2	45.0	51.7	16.2	52.0	4.7	3.0	2.1	92.3	46.7	39.6	60.4
Mara	2,372,015	3.5	16.5	29.4	48.0	54.9	16.9	48.3	5.5	3.7	2.6	107.1	43.0	31.0	69.0
Manyara	1,892,502	3.5	16.6	29.4	45.5	51.6	15.0	50.7	5.7	3.9	2.8	97.3	43.8	15.4	84.6
Njombe	889,946	2.6	12.9	23.1	38.1	44.4	14.7	56.8	7.3	5.0	3.4	75.9	48.8	29.6	70.4
Katavi	1,152,958	3.7	18.9	32.7	50.0	56.0	15.2	47.7	3.6	2.3	1.6	109.7	43.5	23.3	76.7
Simiyu	2,140,497	3.9	18.7	33.0	51.3	57.8	16.2	45.6	4.7	3.1	2.3	119.3	41.0	19.5	80.5
Geita	2,977,608	3.7	18.1	31.5	49.2	55.7	16.0	48.3	3.9	2.4	1.7	106.8	43.7	34.7	65.3
Songwe	1,344,687	3.4	16.5	28.7	44.7	50.7	15.0	51.9	5.1	3.5	2.5	92.8	46.8	28.3	71.7

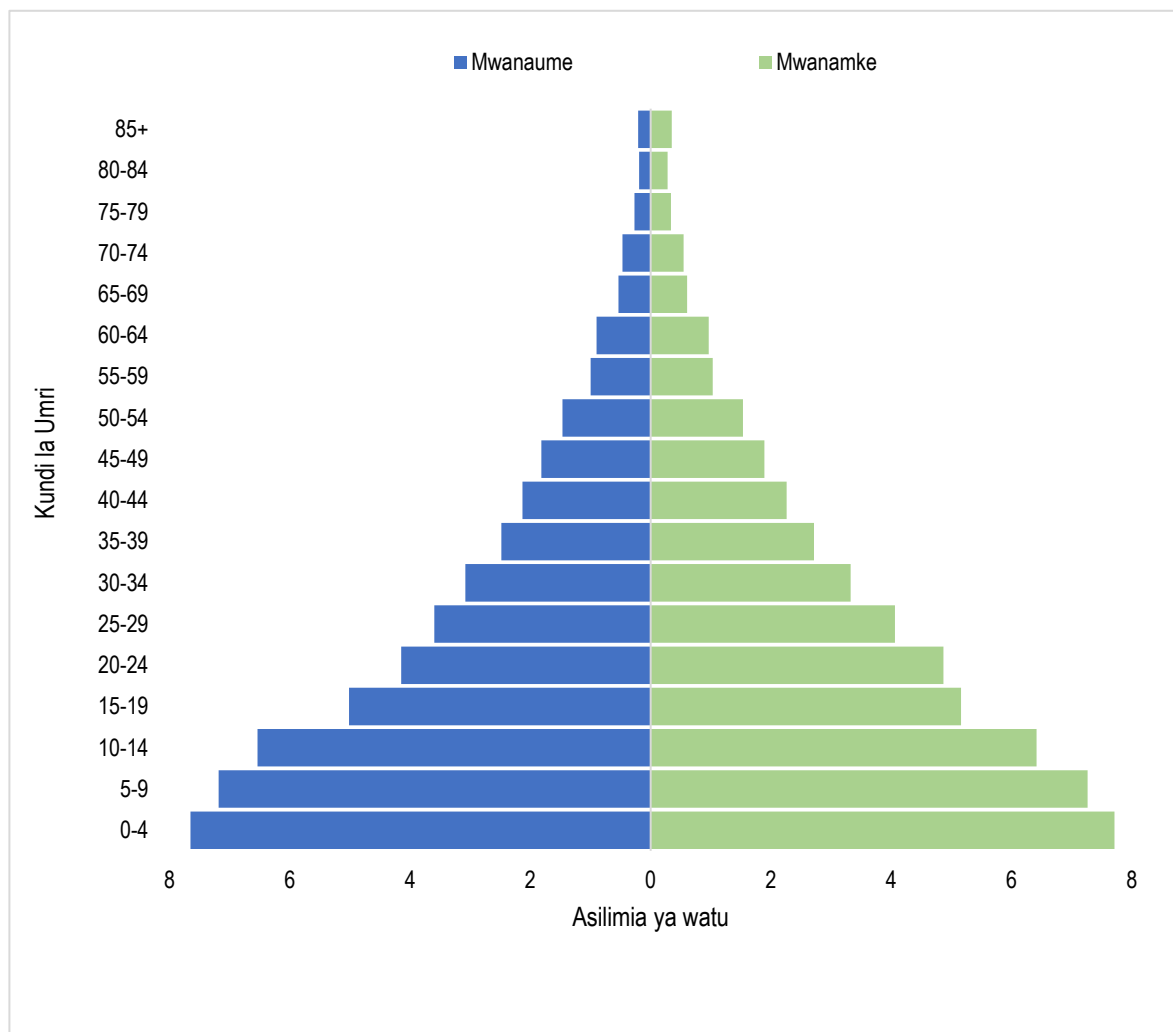
Mkoa	Idadi ya Watu	Asilimia ya Idadi ya Watu kwa Makundi Maalum ya Umri										Uwiano wa Watu wenye Umri tegemezi	Uwiano wa Wanawake wenye Umri wa Kuzaa (15-49)	Asilimia ya Watu wanaoishi Mijini	Asilimia ya Watu wanaoishi Vijijini
		Chini ya Mwaka Mmoja	0 - 4	0 - 8	0 -14	0 -17	13 – 19	15 – 64	60+	65+	70+				
Tanzania Zanzibar	1,889,773	3.0	14.6	25.9	40.8	47.2	15.3	56.3	4.5	2.9	1.8	77.7	50.4	49.0	51.0
Kaskazini Unguja	257,290	3.1	14.5	25.3	39.8	45.8	14.5	56.8	5.0	3.4	2.3	76.0	49.9	16.7	83.3
Kusini Unguja	195,873	3.0	13.8	23.8	37.4	42.8	13.5	59.7	4.6	2.9	1.9	67.6	52.3	20.3	79.7
Mjini Magharibi	893,169	2.9	14.0	24.5	38.1	44.1	14.7	59.6	3.9	2.4	1.5	67.9	54.0	79.5	20.5
Kaskazini Pemba	272,091	3.1	16.2	29.6	47.6	55.1	17.6	48.8	5.3	3.5	2.2	104.8	43.4	21.3	78.7
Kusini Pemba	271,350	3.3	16.1	28.9	46.5	53.9	17.4	50.0	5.3	3.5	2.2	100.0	44.4	27.9	72.1

1. Idadi ya Watu wenye Umri Mdogo

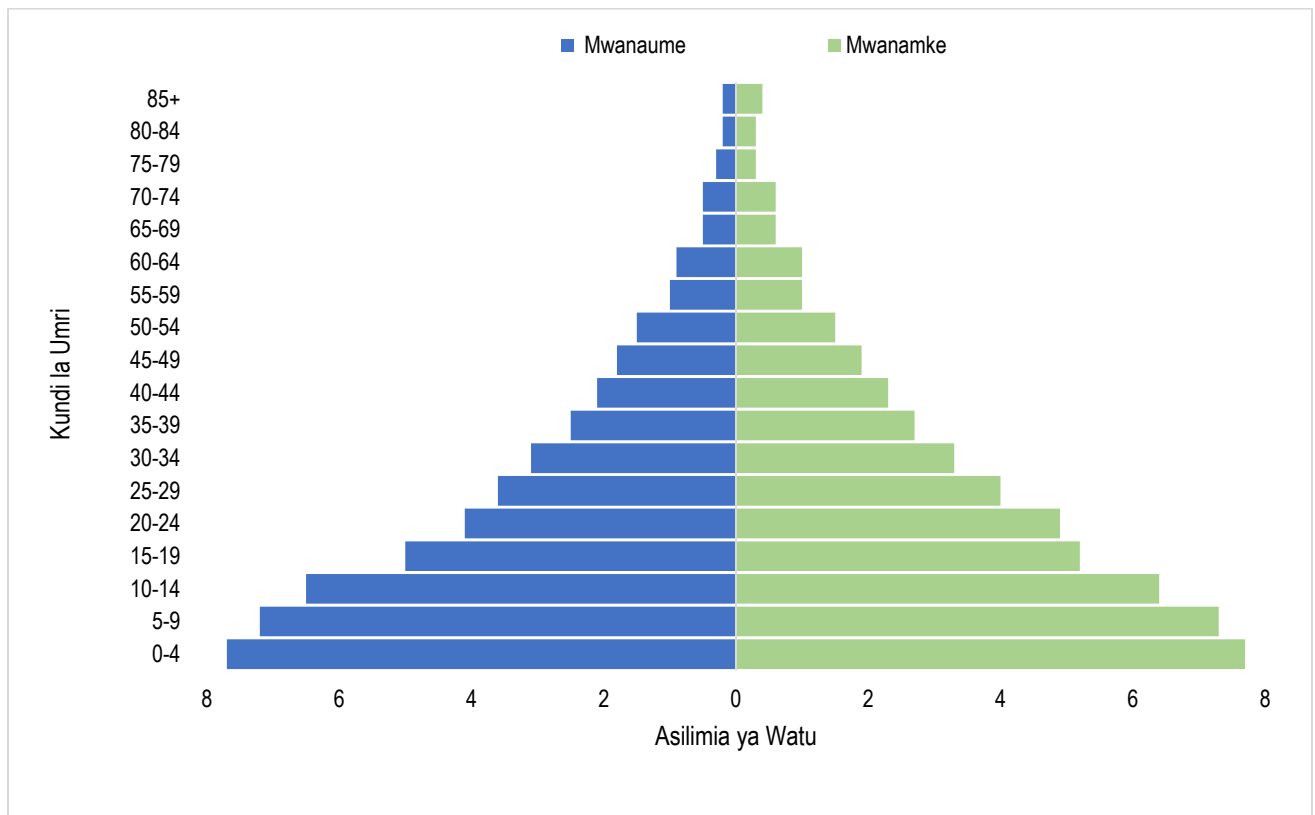
Tanzania ni miongoni mwa nchi za Afrika zenye idadi kubwa ya watu wenye umri mdogo kwa miongo kadhaa. Takriban asilimia 43 ya watu wote nchini, wana umri wa chini ya miaka 15, kiwango ambacho ni kikubwa kuliko wastani kwa Bara la Afrika (asilimia 41). Idadi kubwa ya watu wenye umri chini ya miaka 15 inaelezea muundo wa idadi ya watu kwa sasa na baadaye, na katika kipindi cha muongo mmoja au miwili inayokuja.

1.1 Piramidi ya Idadi ya Watu

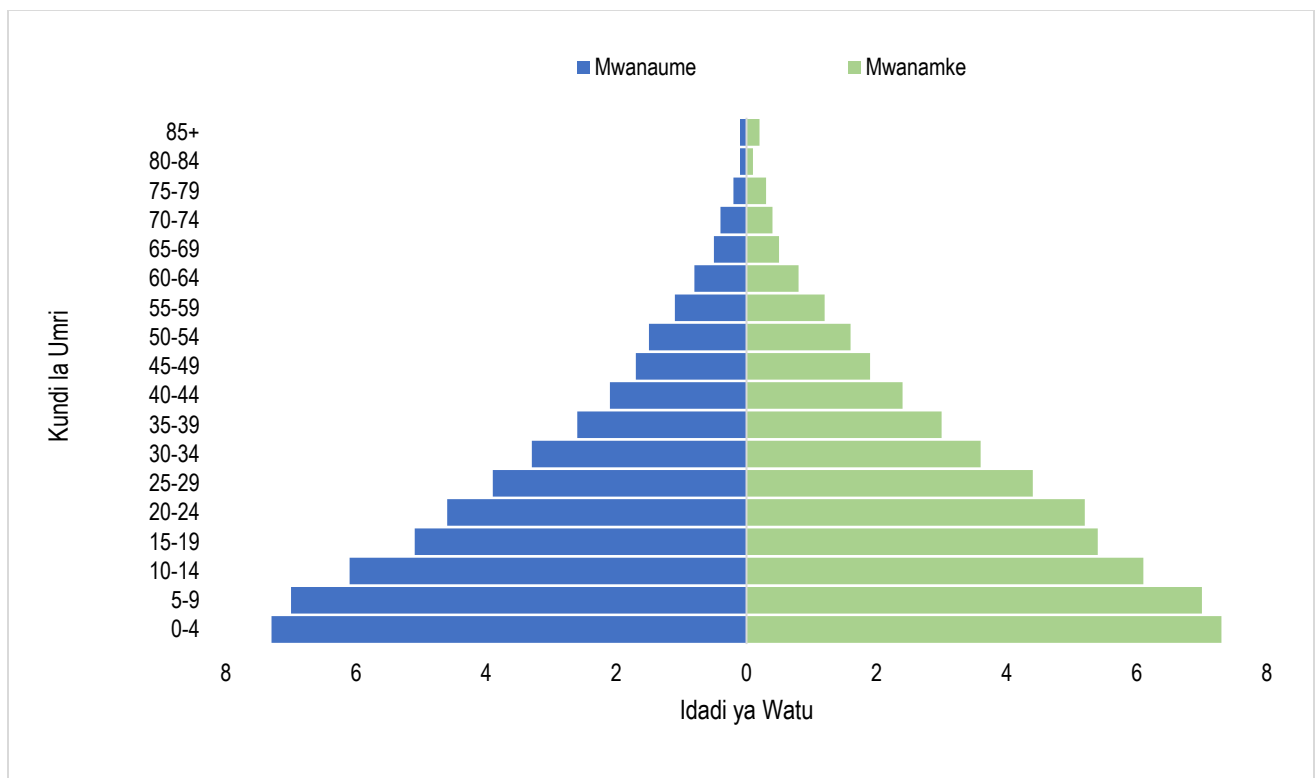
Piramidi ya idadi ya watu inaonesha taswira ya muundo wa idadi ya watu kwa umri na jinsi. Vile vile inatoa uelewa kuhusu hali ya viwango vya uzazi na vifo. Piramidi ya idadi ya watu, inaonesha kuwa idadi kubwa ya watu Tanzania ni watoto wenye umri wa chini ya miaka 15 pamoja na vijana. Hali hii imejionesha pia kwa Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar kama inavyoonekana katika Mchoro Na. 1,2 na 3.

Mchoro Na. 1: Piramidi ya Idadi ya Watu (Makundi ya Miaka Mitano Mitano) – Tanzania; SWM 2022

Mchoro Na. 2: Piramidi ya Idadi ya Watu (Makundi ya Miaka Mitano Mitano) – Tanzania Bara; SWM 2022

Mchoro Na. 3: Piramidi ya Idadi ya Watu (Makundi ya Miaka Mitano Mitano) – Tanzania Zanzibar; SWM 2022

2. Uwiano Kijinsi

Mgawanyo wa watu kwa jinsi unaonesha kuwa kulikuwa na uwiano wa wanaume 95 kwa kila wanawake 100. Uwiano huu kwa watoto wenye umri wa chini ya miaka mitano ni 99 , na unapungua hadi kufikia 60 kwa watu wenye umri wa miaka 85 na zaidi. Hali hii inaashiria kuwepo kwa kiwango kikubwa cha vifo kwa wanaume ikilinganishwa na wanawake (Jedwali Na.4).

Jedwali Na. 4: Uwiano Kijinsi kwa Makundi ya Umri; SWM 2022

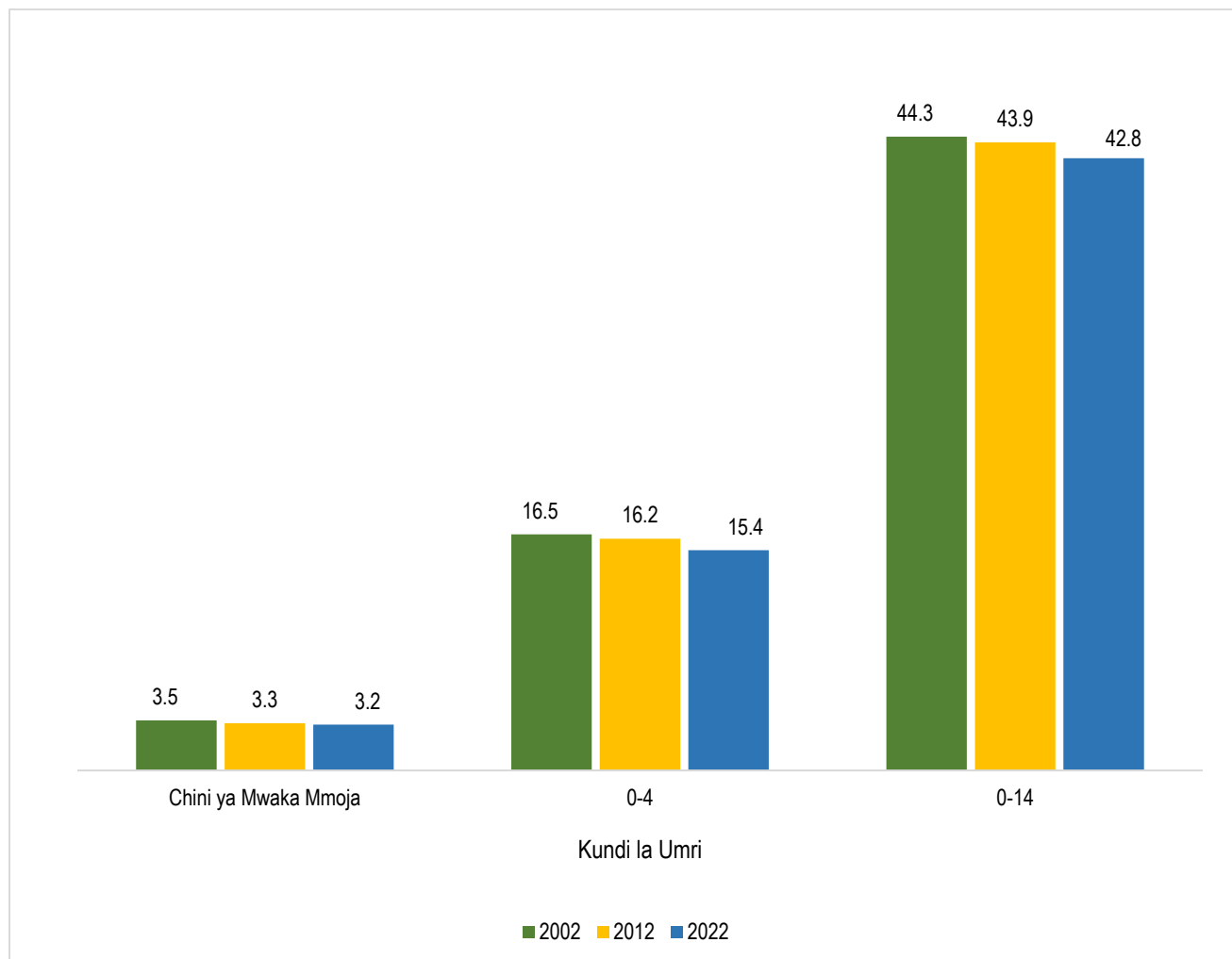
Kundi la Umri	Tanzania			Tanzania Bara			Tanzania Zanzibar		
	Wanaume	Wanawake	Uwiano Kijinsi	Wanaume	Wanawake	Uwiano Kijinsi	Wanaume	Wanawake	Uwiano Kijinsi
Chini ya Mwaka 1	976,251	991,331	98	947,649	962,569	98	28,602	28,762	99
0-4	4,723,359	4,760,812	99	4,584,972	4,622,460	99	138,387	138,352	100
5-9	4,434,204	4,484,375	99	4,302,575	4,352,161	99	131,629	132,214	100
10-14	4,035,586	3,961,652	102	3,919,610	3,846,602	102	115,976	115,050	101
15-19	3,096,582	3,185,807	97	3,000,548	3,082,947	97	96,034	102,860	93
20-24	2,560,797	3,005,179	85	2,474,251	2,905,972	85	86,546	99,207	87
25-29	2,220,568	2,507,604	89	2,146,065	2,423,957	89	74,503	83,647	89
30-34	1,902,825	2,053,133	93	1,840,529	1,984,387	93	62,296	68,746	91
35-39	1,532,164	1,676,186	91	1,483,255	1,620,278	92	48,909	55,908	87
40-44	1,315,192	1,396,308	94	1,275,091	1,351,839	94	40,101	44,469	90
45-49	1,121,993	1,168,071	96	1,089,463	1,132,051	96	32,530	36,020	90
50-54	906,162	947,236	96	878,677	916,837	96	27,485	30,399	90
55-59	616,939	636,403	97	596,380	613,975	97	20,559	22,428	92
60-64	555,228	595,847	93	539,603	580,548	93	15,625	15,299	102
65-69	329,847	374,238	88	320,464	363,975	88	9,383	10,263	91
70-74	288,954	337,913	86	281,115	329,640	85	7,839	8,273	95
75-79	166,357	207,937	80	162,537	202,939	80	3,820	4,998	76
80-84	117,912	173,504	68	115,800	170,813	68	2,112	2,691	78
85+	128,461	215,785	60	126,703	212,328	60	1,758	3,457	51
Jumla	30,053,130	31,687,990	95	29,137,638	30,713,709	95	915,492	974,281	94

⁷ Jumla ya Idadi ya watu Hajijumuishi Watoto wenye Umri Chini ya Mwaka Mmoja kwa kuwa Wamejumuishwa katika kundi la umri wa miaka 0-4

3. Mgawanyo wa Idadi ya Watu kwa Makundi Maalum ya Umri

3.1 Watu wenye Umri Chini ya Miaka 15

Idadi kubwa ya watu Tanzania wana umri mdogo, ambapo asilimia 42.8 ya watu wote wana umri chini ya miaka 15. Mchoro Na. 4 unaonesha kuwa asilimia ya idadi ya watoto wenye umri wa chini ya miaka 15 imepungua kidogo kutoka asilimia 43.9 Sensa ya Mwaka 2012 hadi asilimia 42.8 katika Sensa ya Mwaka 2022. Pamoja na sababu nyingine, kupungua huku kwa wastani kunaashiria kasi ndogo ya kupungua kwa uzazi nchini katika kipindi hicho kama inavyojionesha kupungua kwa idadi ya watoto wa chini wa umri wa mwaka mmoja.

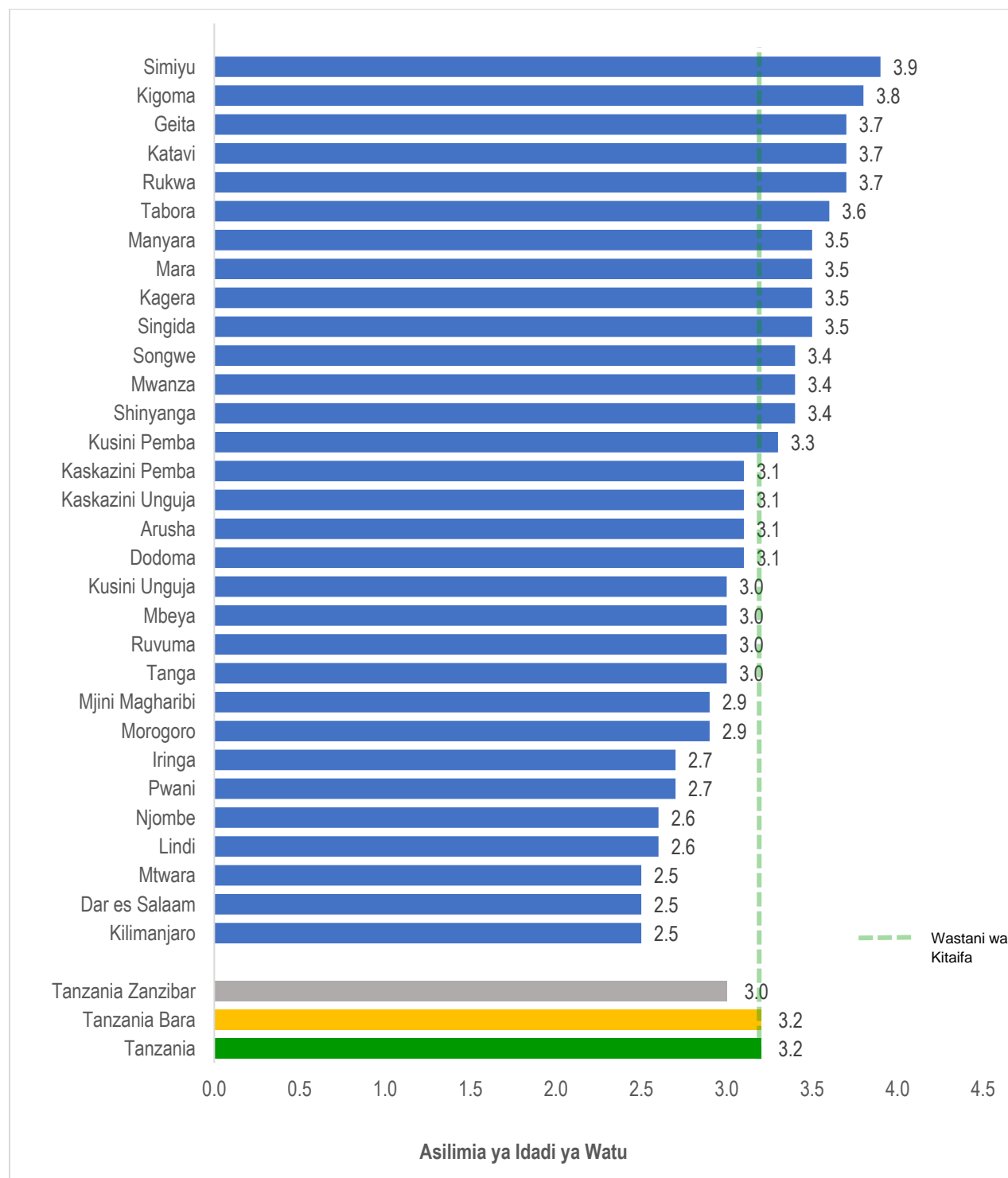
Mchoro Na. 4: Asilimia ya Watu wenye Umri Chini ya Miaka 15; SWM 2002 – 2022

3.1.1 Asilimia ya Watu wenye Umri Chini ya Miaka 15 kwa Mkoa

Ramani Na. 1: Asilimia ya Watu wenye Umri Chini ya Miaka 15 kwa Mkoa; SWM 2022

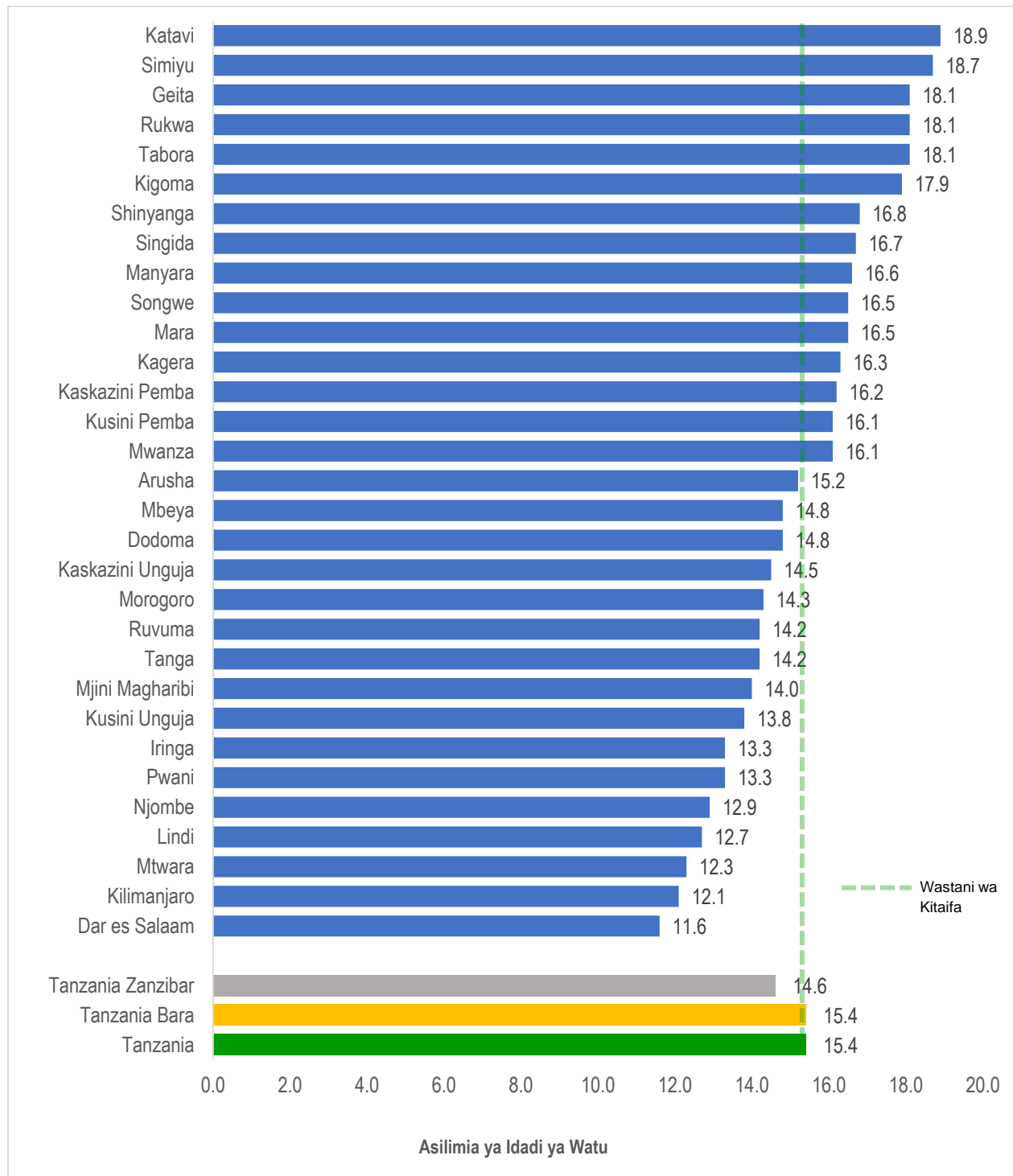

3.1.2 Asilimia ya Watu wenye Umri Chini ya Mwaka Mmoja kwa Mikoa

Mchoro Na. 5: Asilimia ya Watu wenye Umri Chini ya Mwaka Mmoja kwa Mkoa; SWM 2022

3.1.3 Asilimia ya Watu wenye Umri Chini ya Miaka Mitano kwa Mkoa

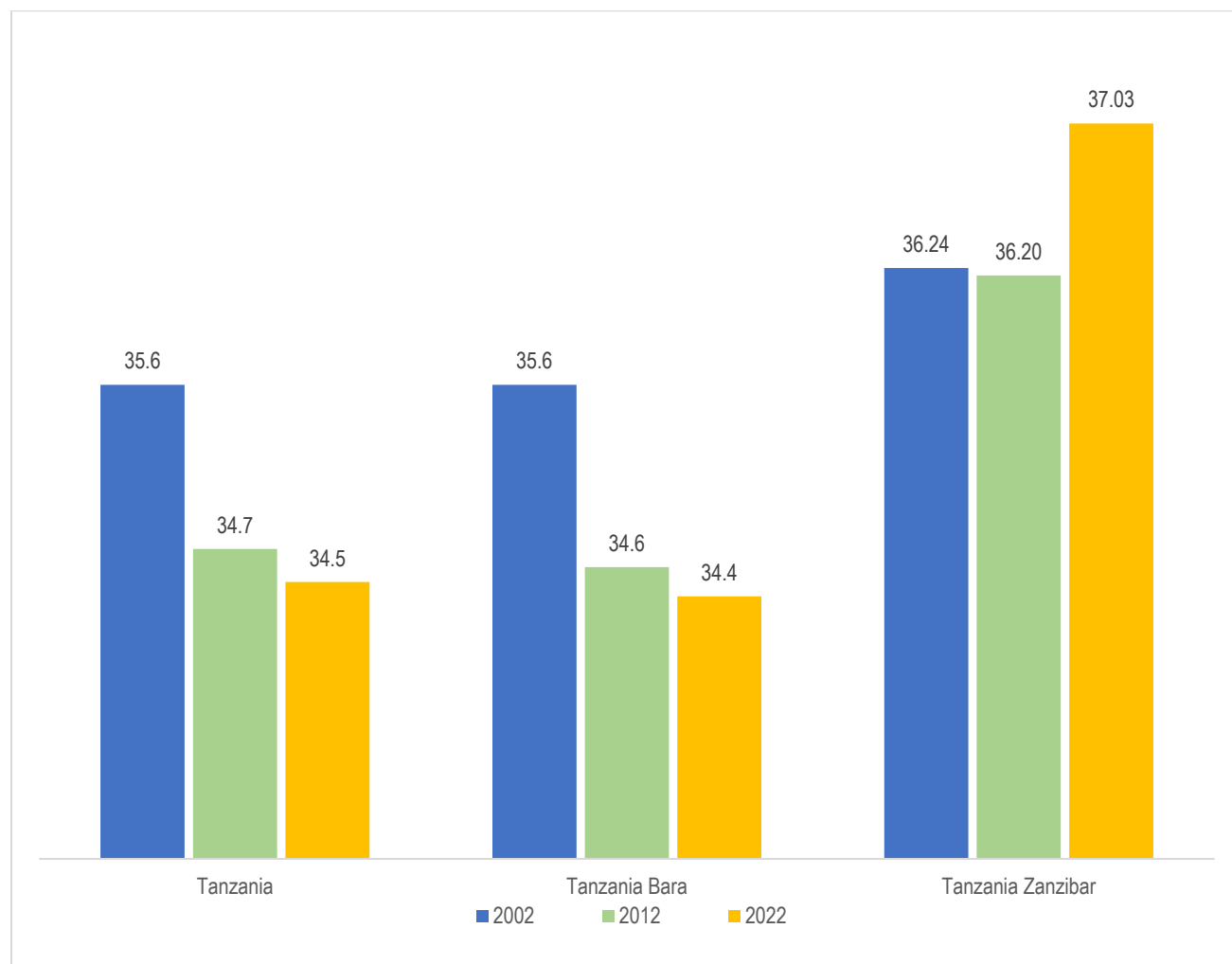

Mchoro Na. 6: Asilimia ya Watu wenye Umri Chini ya Miaka Mitano kwa Mkoa; SWM 2022

3.2 Idadi ya Vijana

3.2.1 Tafsiri ya Kitaifa ya Vijana

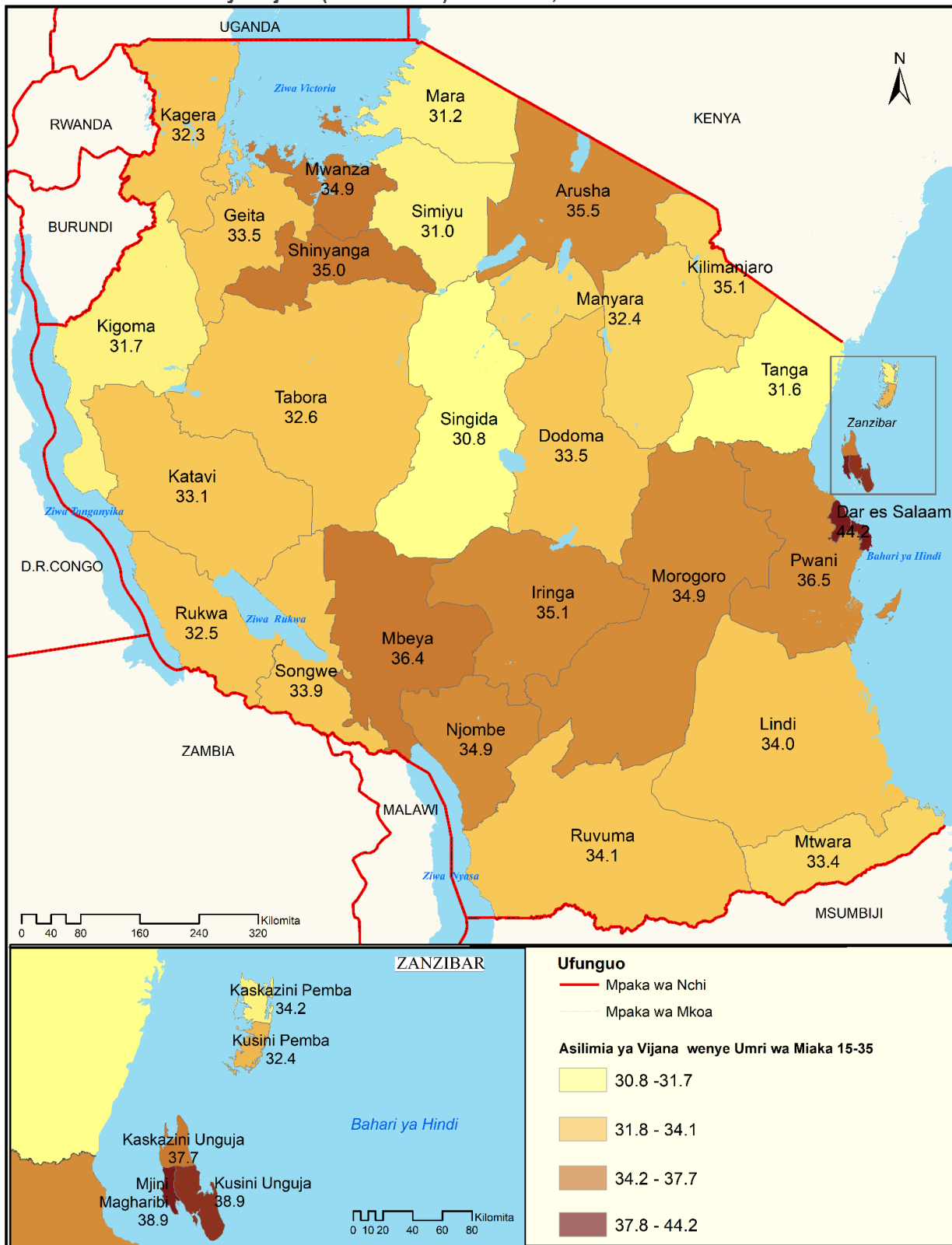
Kulingana na Sera ya Maendeleo ya Vijana Tanzania ya Mwaka 2007, vijana ni watu wote wenye umri wa miaka 15-35. Asilimia ya vijana wenye umri wa miaka 15-35 imepungua kidogo kutoka asilimia 34.7 katika Sensa ya Mwaka 2012 hadi asilimia 34.5 katika Sensa ya Mwaka 2022 kama inavyoonekana katika Mchoro Na. 7. Hali kama hii imeonekana pia kwa Tanzania Bara. Kwa upande wa Tanzania Zanzibar, asilimia ya vijana wa umri huo imeongezeka kidogo kutoka asilimia 36.20 kwa Sensa ya Mwaka 2012 hadi asilimia 37.03 Sensa ya Mwaka 2022.

Mchoro Na. 7: Asilimia ya Vijana (Miaka 15-35) Tanzania; SWM 2002 – 2022

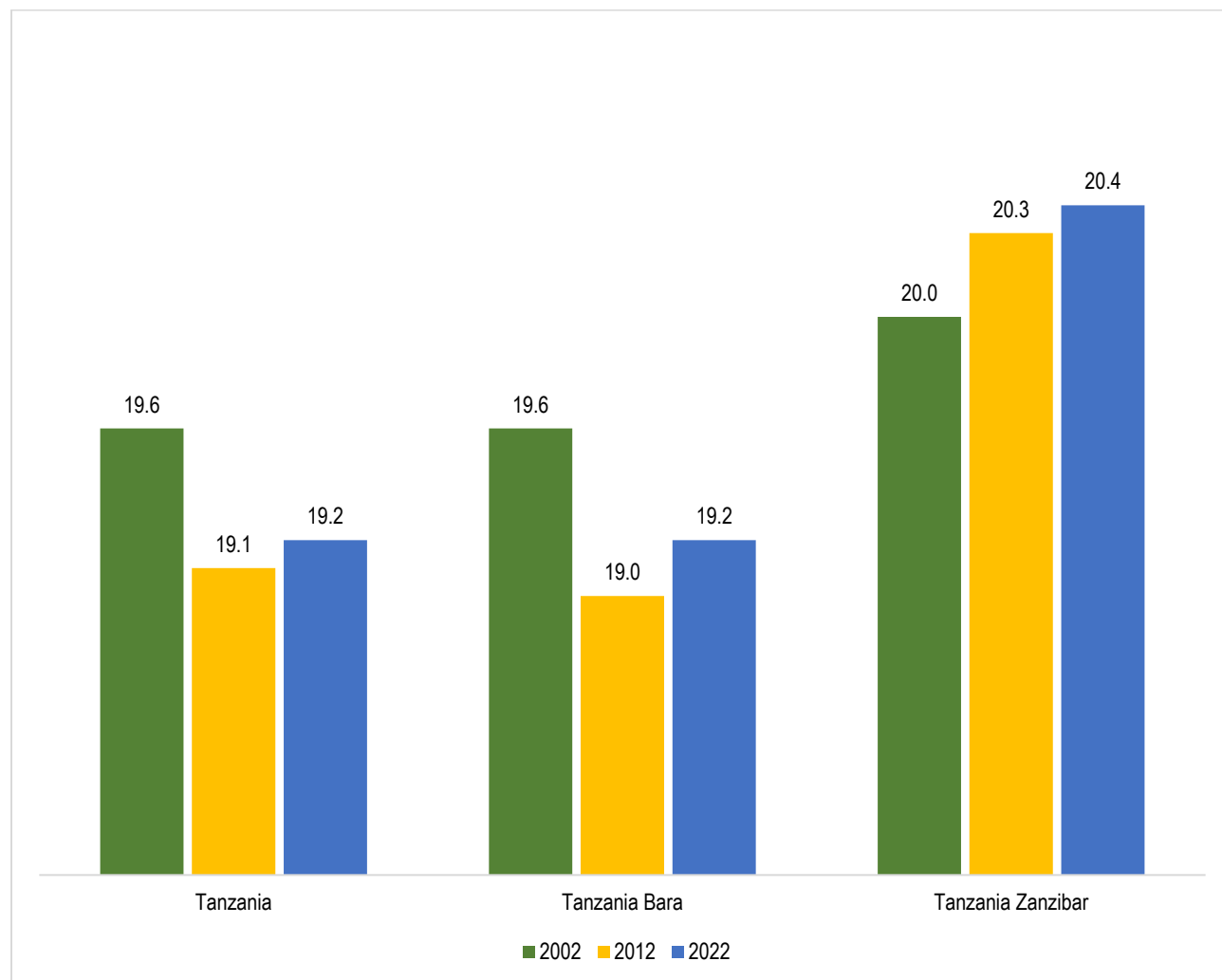
3.2.2 Asilimia ya Vijana (Miaka 15-35) kwa Mkoa

Ramani Na. 2: Asilimia ya Vijana (Miaka 15-35) kwa Mkoa; SWM 2022

3.2.3 Tafsiri ya Kimataifa ya Vijana

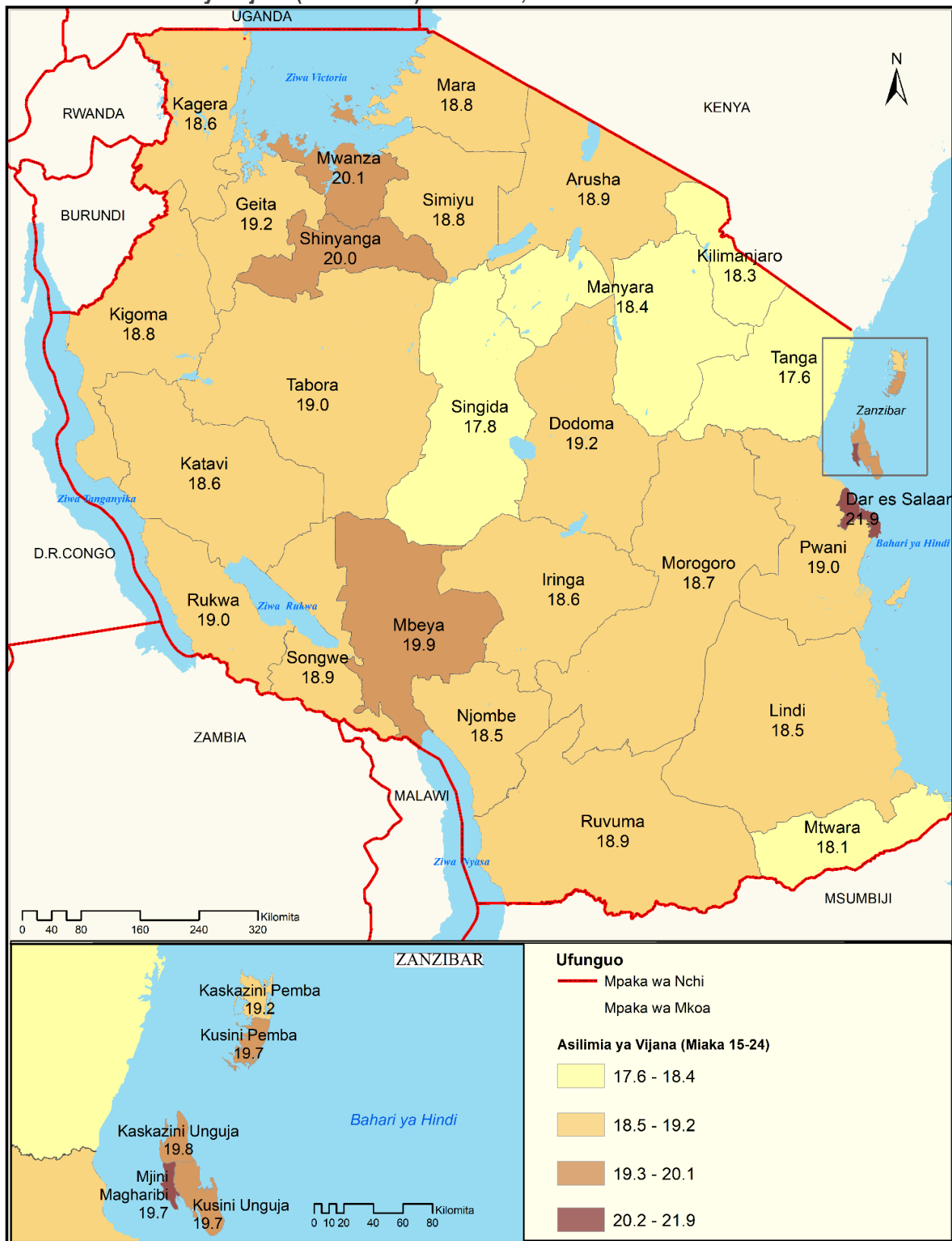
Kulingana na tafsiri ya kimataifa, vijana ni watu wote wenye umri wa miaka 15-24. Matokeo ya Sensa ya Mwaka 2022 yanaonesha kuwa, vijana ni asilimia 19.2 ikilinganishwa na asilimia 19.1 ya Mwaka 2012. Mwenendo huu unaonekana pia kwa Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar (Mchoro Na. 8).

Mchoro Na. 8: Asilimia ya Vijana (Miaka 15-24), Sensa za Mwaka 2002, 2012 and 2022

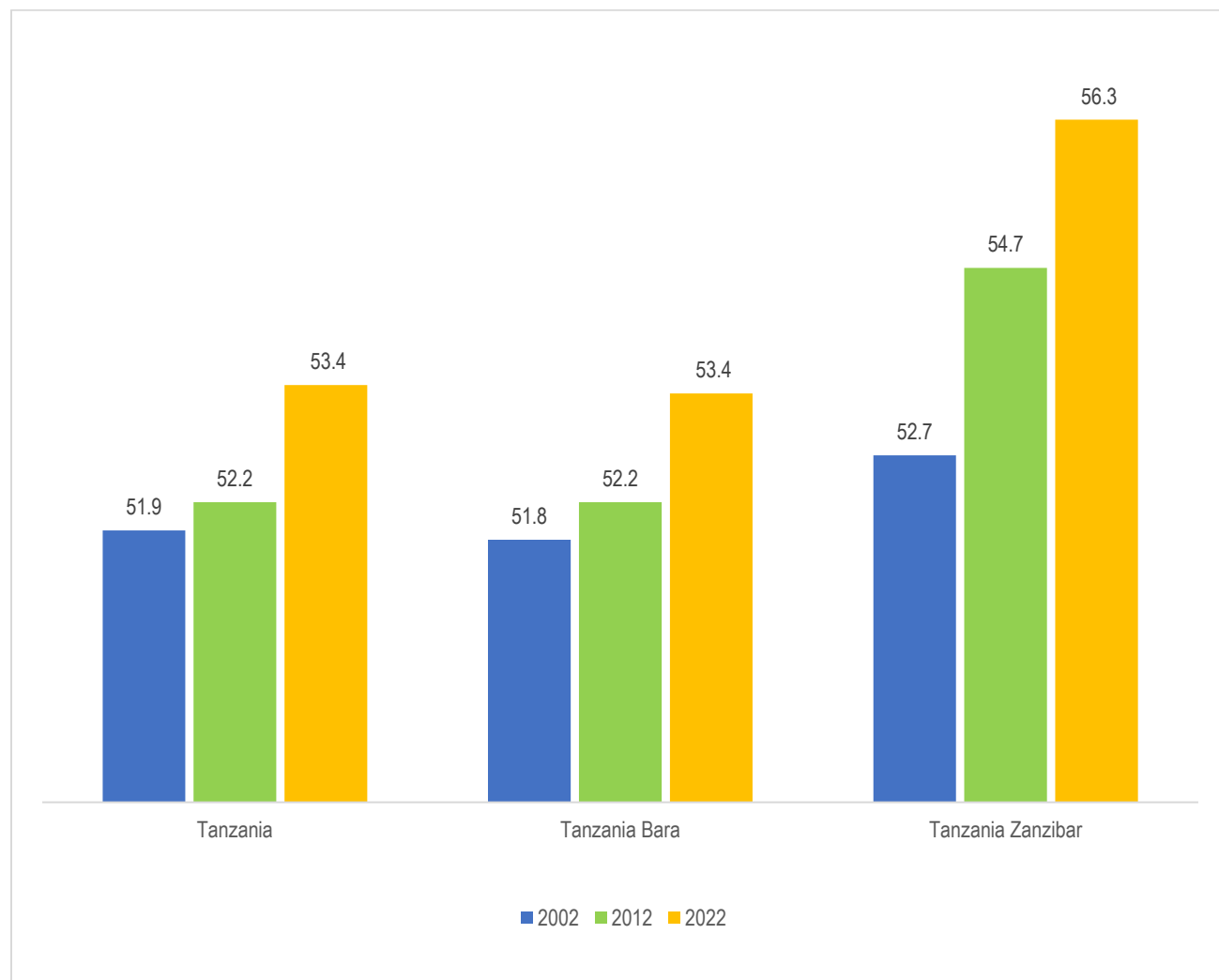
3.2.4 Asilimia ya Vijana (Miaka 15-24) kwa Mkoa

Ramani Na. 3: Asilimia ya Vijana (Miaka 15-24) kwa Mkoa; SWM 2022

3.3 Watu wenye Umri wa Kufanya Kazi

Asilimia ya watu wenye umri wa kufanya kazi (miaka 15-64) nchini imeongezeka kutoka 52.2 mwaka 2012 hadi asilimia 53.4 Sensa ya Mwaka 2022. Mwenendo huu unafanana kwa Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar (Mchoro Na. 9).

Mchoro Na. 9: Asilimia ya Watu Wenye Umri wa Kufanya Kazi (Miaka 15-64); SWM 2002-2022

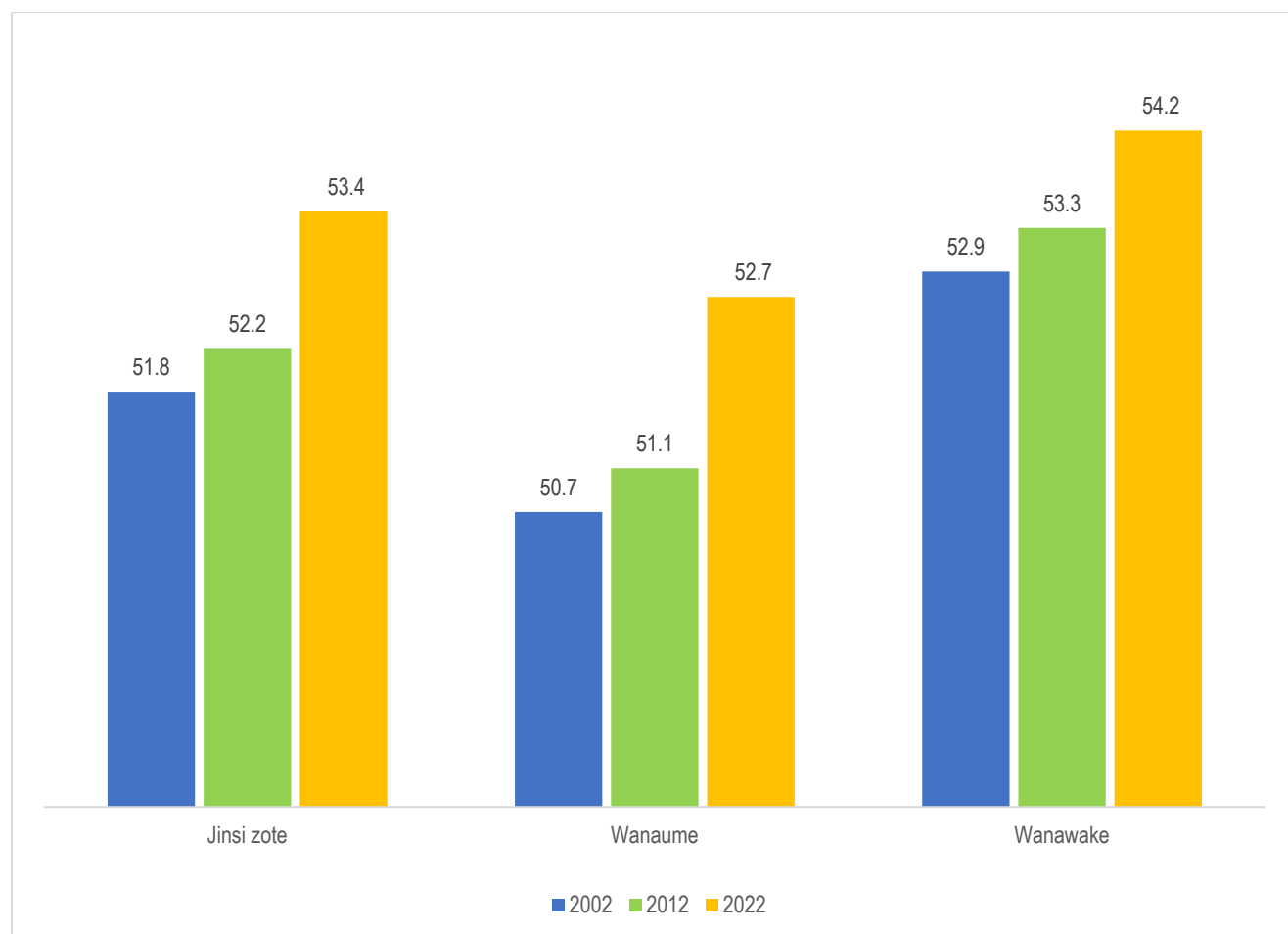
3.3.1 Asilimia ya Watu Wenye Umri wa Kufanya Kazi (Miaka 15-64) kwa Mkoa

Ramani Na. 4: Asilimia ya Watu Wenye Umri wa Kufanya Kazi (Miaka 15-64) kwa Mkoa; SWM 2022

3.3.2 Watu wenye Umri wa Kufanya Kazi kwa Jinsi

Asilimia ya wanaume walio katika umri wa kufanya kazi (miaka 15-64) kati ya wanaume wote imeongezeka kutoka 51.1 mwaka 2012 hadi 52.7 kwa Sensa ya Mwaka 2022. Kwa upande mwingine, asilimia ya wanawake walio katika umri huo imeongezeka kutoka 53.3 hadi 54.2 katika kipindi hicho (Mchoro Na. 10).

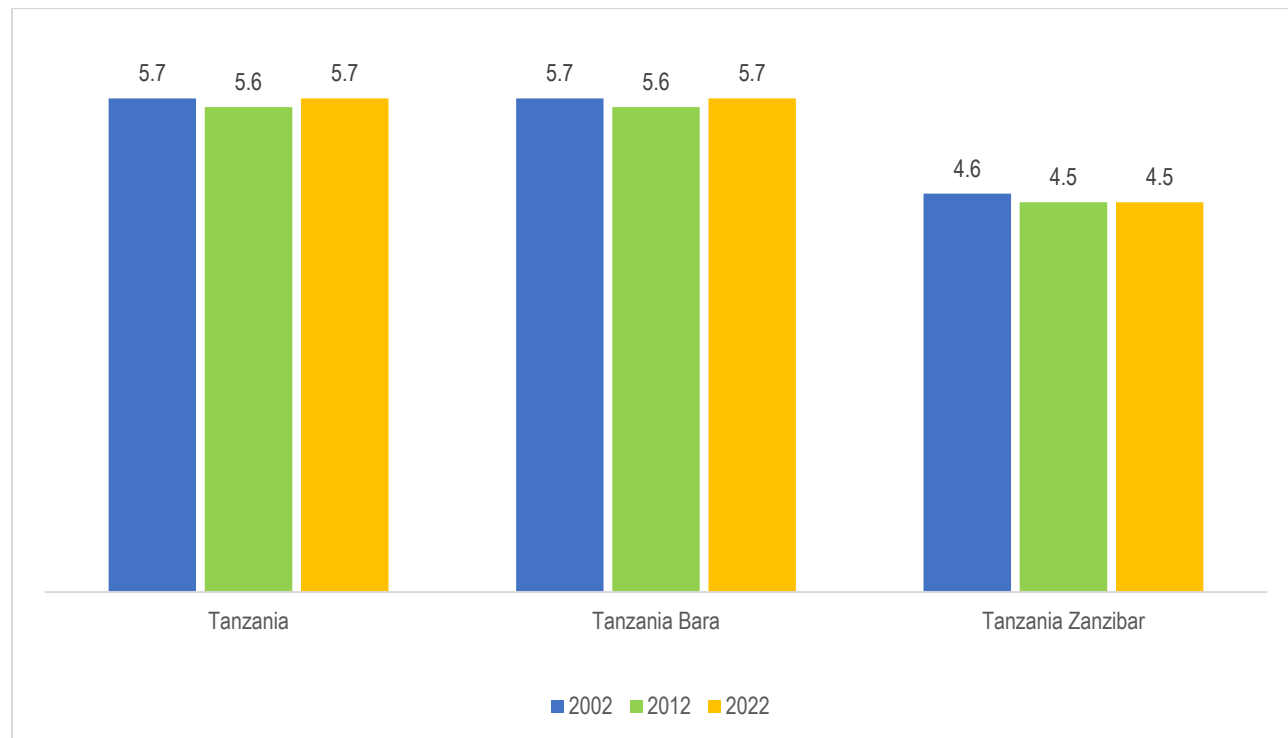

Mchoro Na. 10: Asilimia ya Watu Wenye Umri wa Kufanya Kazi (Miaka 15-64) Kwa Jinsi; SWM 2002 – 2022

3.4 Idadi ya Wazee

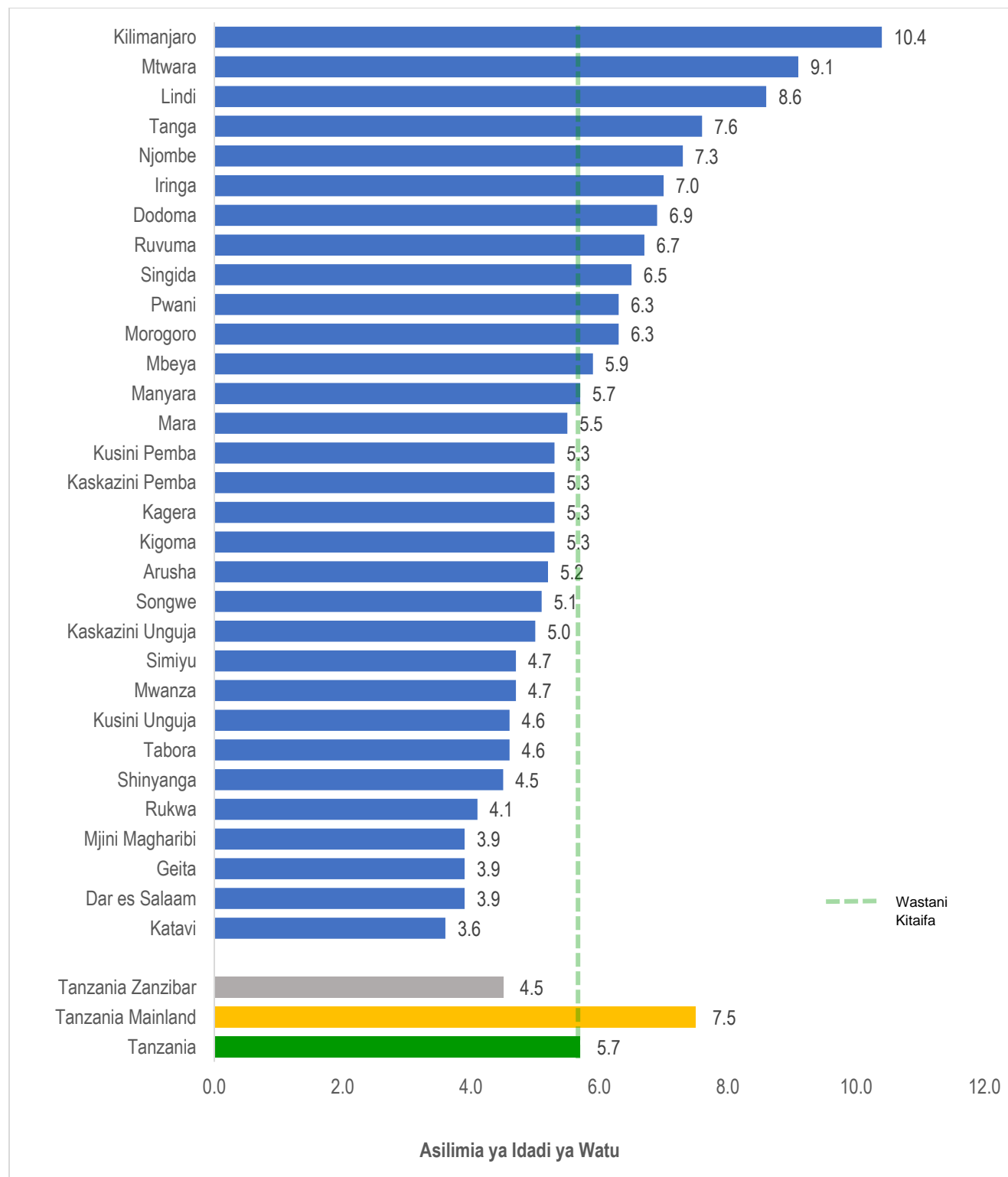
3.4.1 Watu wenye Umri wa Miaka 60 na Zaidi

Watu wenye umri wa miaka 60 na zaidi kwa Tanzania na Tanzania Bara wamebaki kuwa takriban asilimia sita katika Sensa zote za Mwaka 2002, 2012 na 2022. Kwa Tanzania Zanzibar, wazee wamebaki kuwa takriban asilimia tano katika Sensa hizo (Mchoro Na. 11).

Mchoro Na. 11: Asilimia ya Watu wenye Umri wa Miaka 60 na zaidi; SWM 2002 - 2022

3.4.2 Asilimia ya Watu wenye Umri wa Miaka 60 na Zaidi kwa Mikoa

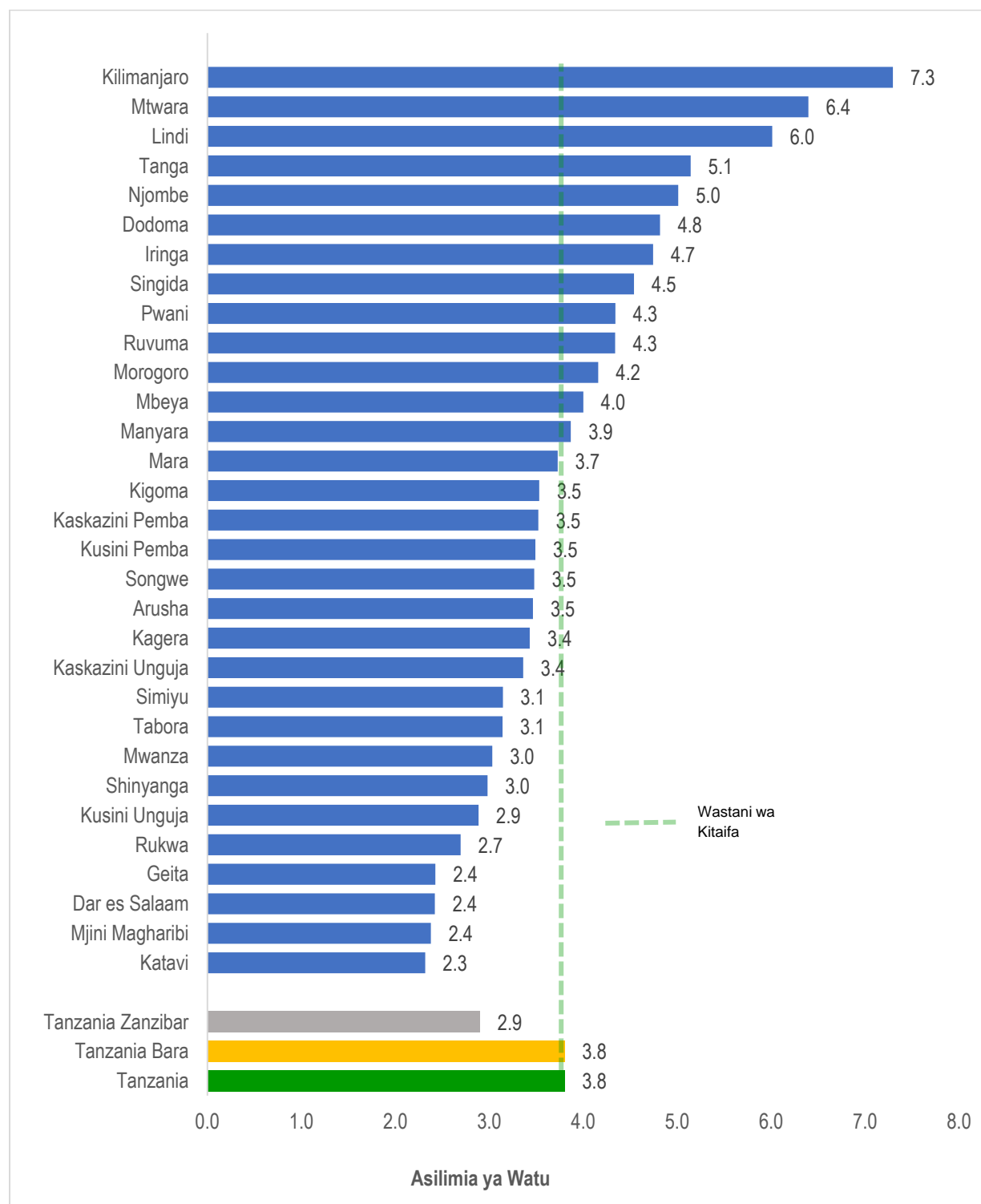

Mchoro Na. 12: Asilimia ya Watu wenye Umri wa Miaka 60 na Zaidi kwa Mikoa; SWM 2022

3.4.3 Watu wenye Umri wa Miaka 65 na Zaidi

Mchoro Na. 13 unaonesha kuwa, asilimia 3.8 ya watu wote nchini wana umri wa miaka 65 na zaidi. Kiwango hicho ni sawa kwa Tanzania Bara, lakini kwa Tanzania Zanzibar, asilimia ya watu wenye umri wa miaka 65 ni 2.9 . Mkoa wa Kilimanjaro una asilimia kubwa zaidi ya watu wenye umri wa miaka 65 na zaidi (asilimia 7.3), ukifuatiwa na Mtwara (asilimia 6.4) wakati mkoa wa Katavi una asilimia ndogo ya wazee (asilimia 2.3) ukifuatiwa na mikoa ya Dar es Salaam, Mjini Magharibi na Geita yenye asilimia 2.4 kwa kila mmoja.

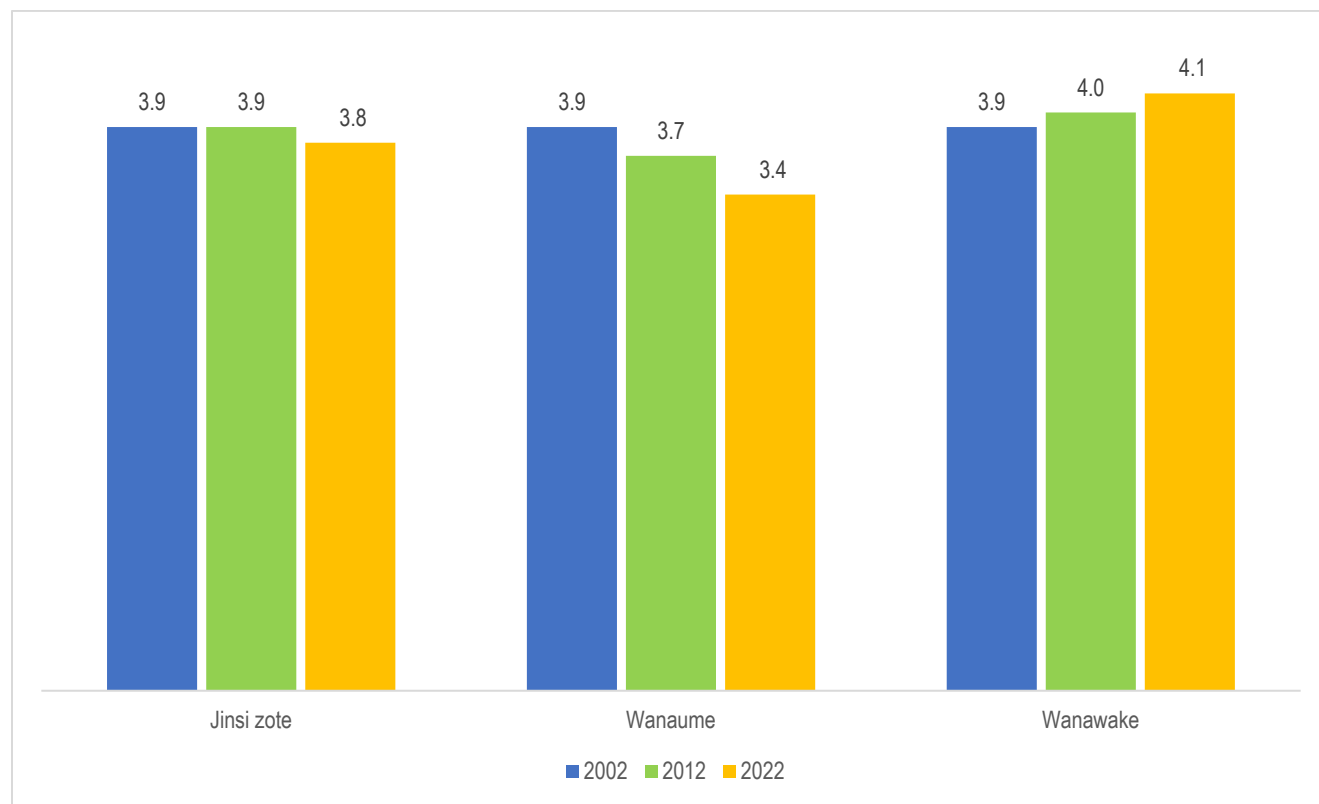
3.4.4 Asilimia ya Watu wenye Umri wa Miaka 65 na zaidi kwa Mkoa

Mchoro Na. 13: Asilimia ya Watu wenye Umri wa Miaka 65 na Zaidi kwa Mkoa; SWM 2022

3.4.5 Watu wenye Umri wa Miaka 65 na Zaidi kwa Jinsi

Takriban asilimia nne (3.8) ya watu wote Tanzania ni wenye umri wa miaka 65 na zaidi. Kiwango cha wanawake wenye umri huo kimeongezeka kidogo kutoka asilimia 4.0 Mwaka 2012 hadi asilimia 4.1 mwaka 2022 ambapo kiwango cha wanaume wenye umri huo kimepungua kutoka asilimia 3.7 mwaka 2012 hadi asilimia 3.4 mwaka 2022 kama inavyoonekana katika Mchoro Na. 14.

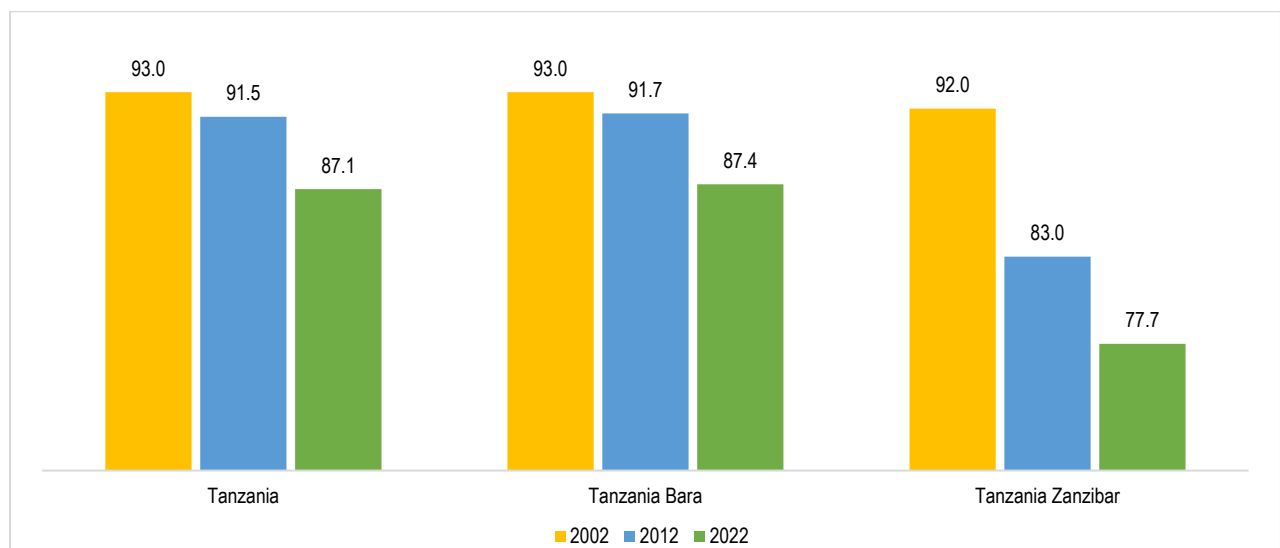
Mchoro Na. 14: Asilimia ya Watu wenye Umri wa Miaka 65 na Zaidi kwa Jinsi; SWM 2002 – 2022

3.5 Uwiano wa Watu Walio katika Umri Tegemezi

Uwiano wa umri tegemezi ni uwiano kati ya watu walio katika umri tegemezi (wenye umri chini ya miaka 15 na wenye umri wa miaka 65 na zaidi) ikilinganishwa na idadi ya watu wenye umri wa kufanya kazi (miaka 15-64). Aidha, uwiano wa umri tegemezi unapatikana kwa kujumlisha watu wote wenye umri chini ya miaka 15 na wale wenye umri wa miaka 65 na zaidi na kugawanywa kwa watu wote wenye umri wa miaka 15-64 na kuzidishwa kwa 100. Kwa maana nyingine, ni idadi ya “wategemezi” kwa kila watu 100 wenye umri wa miaka 15-64.

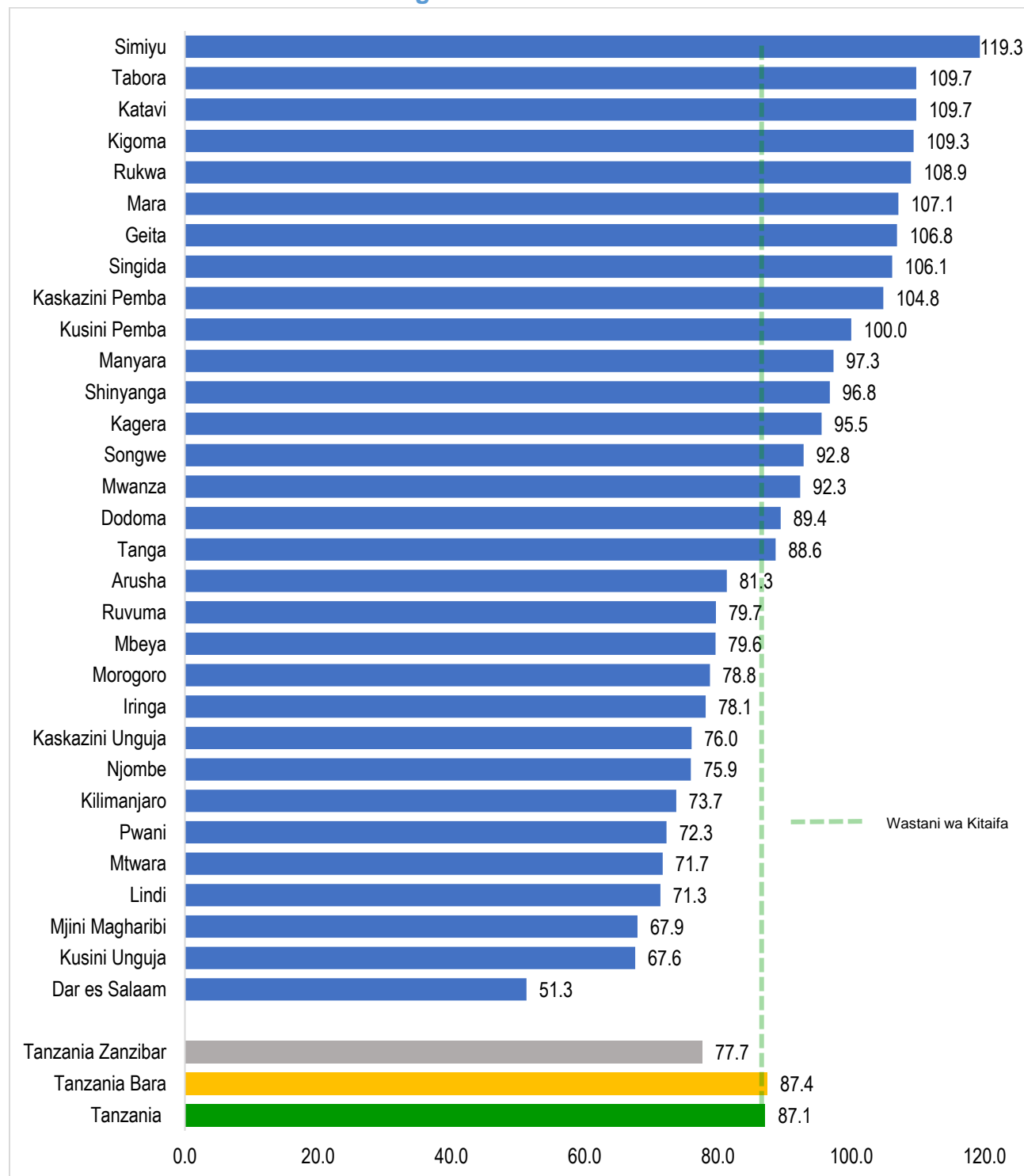
Uwiano wa umri tegemezi nchini Tanzania umepungua kutoka 91.5 mwaka 2012 hadi 87.1 mwaka 2022 kwa Tanzania na kutoka 91.7 hadi 87.4 katika kipindi hicho kwa Tanzania Bara. Aidha kwa Tanzania Zanzibar, uwiano umepungua kutoka 83.0 mwaka 2012 hadi 77.7 mwaka 2022 (Mchoro Na. 15).

Uwiano wa umri tegemezi ni mkubwa zaidi katika Mkoa wa Simiyu (119.3), ukifuatiwa na mikoa ya Tabora na Katavi yenye uwiano wa takriban 109.7 kila moja. Aidha, mikoa yenye uwiano mdogo wa umri tegemezi ni Dar es Salaam na Kusini Unguja (51.3 na 67.6 mtawalia) kama inavyoonekana katika Mchoro Na. 16.

Mchoro Na. 15: Uwiano wa Watu wa Umri Tegemezi; SWM 2002 – 2022

3.5.1 Uwiano wa Watu wa Umri Tegemezi kwa Mkoa

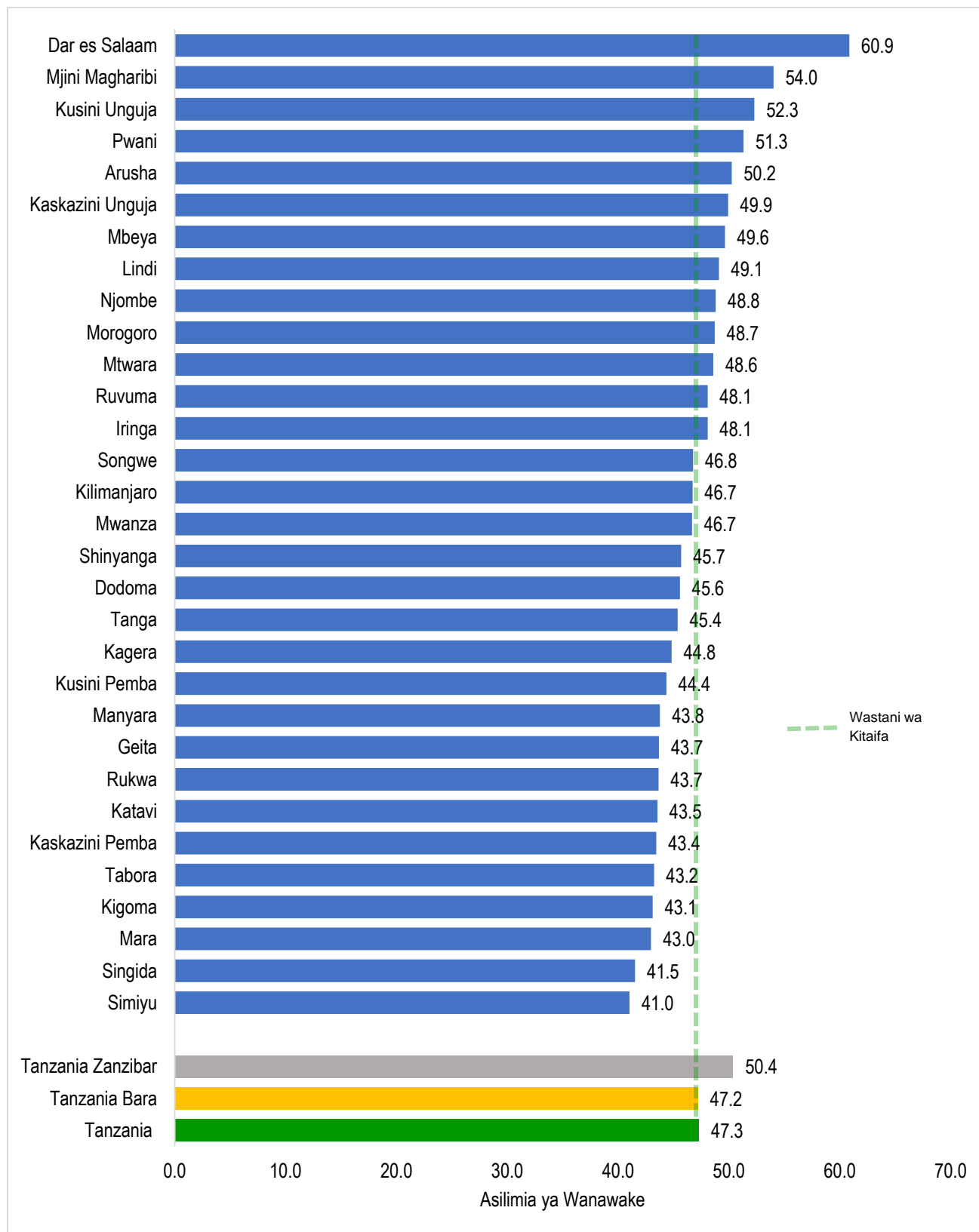

Mchoro Na. 16: Uwiano wa Umri Tegemezi kwa Mkoa; SWM 2022

3.6 Wanawake Walio katika Umri wa Kuzaa (Miaka 15 - 49)

Karibu Nusu ya (asilimia 47.3) ya wanawake wote nchini Tanzania wapo katika umri wa kuzaa (miaka 15 - 49). Kwa Tanzania Bara, asilimia 47.2 ya wanawake wapo katika umri wa kuzaa wakati Tanzania Zanzibar zaidi ya nusu (asilimia 50.4) ya wanawake wote wapo kwenye umri huo. Mkoa wa Dar es salam una asilimia kubwa ya wanawake (asilimia 60.9) waliopo katika umri wa kuzaa, ukifuatiwa na Mkoa wa Mjini Magharibi (asilimia 54.0) na Mkoa wa Kusini Unguja (asilimia 52.3). Mikoa yenye asilimia ndogo ya wanawake waliopo katika umri wa kuzaa ni Simiyu na Singida asilimia (41.0 na 41.5 kwa mtiririko huo) (Mchoro Na. 17).

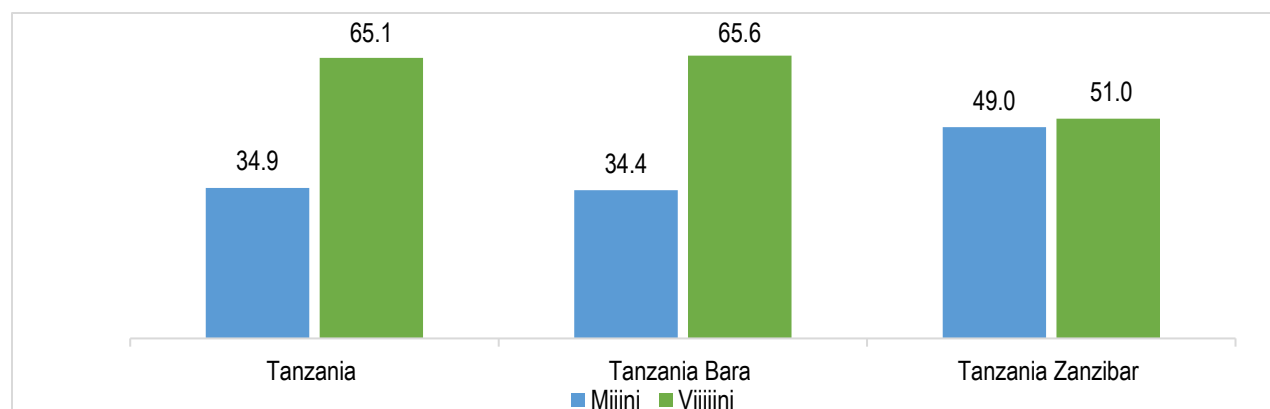
3.6.1 Asilimia ya Wanawake Wenye Umri wa Kuzaa (Miaka 15-49) kwa Mkoa

Mchoro Na. 17: Asilimia ya Wanawake Walio Katika Umri wa Kuzaa (Miaka 15-49) kwa Mkoa; SWM 2022

3.7 Mgawanyo wa Watu kwa Maeneo ya Mjini na Vijijini

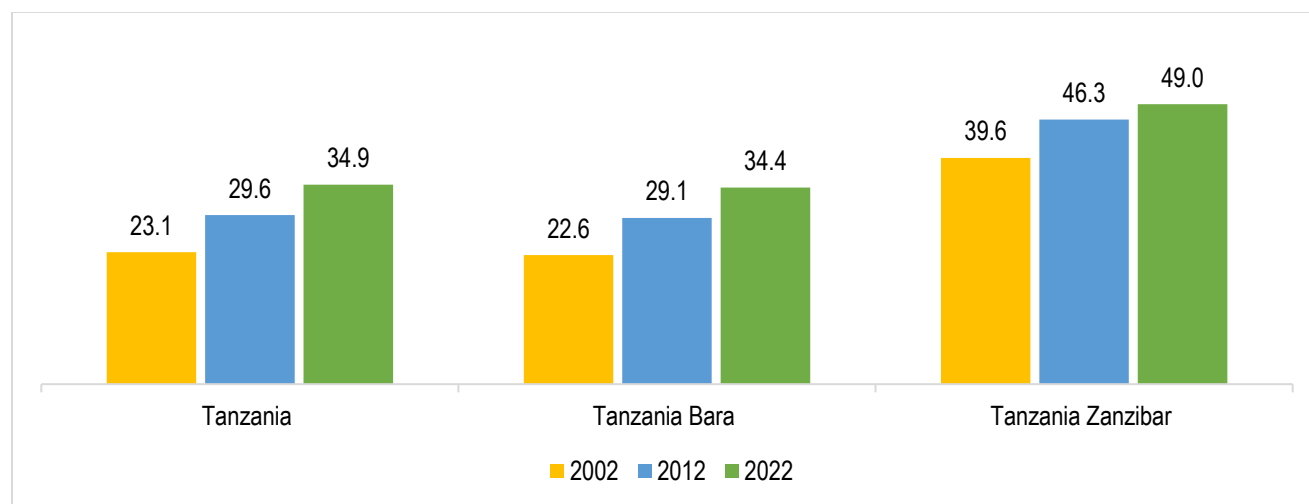
Zaidi ya theluthi moja (asilimia 34.9) ya idadi ya watu wote Tanzania wanaishi katika maeneo ya mjini na asilimia 65.1 wanaishi katika maeneo ya vijijini. Mwenendo kama huu umeonekana kwa Tanzania Bara. Aidha takriban nusu ya idadi ya watu (asilimia 49.0) kwa Tanzania Zanzibar wanaishi katika maeneo ya mjini (Mchoro 18).

Mchoro 18: Asilimia ya Idadi ya Watu kwa Maeneo ya Mjini na Vijijini SWM 2022

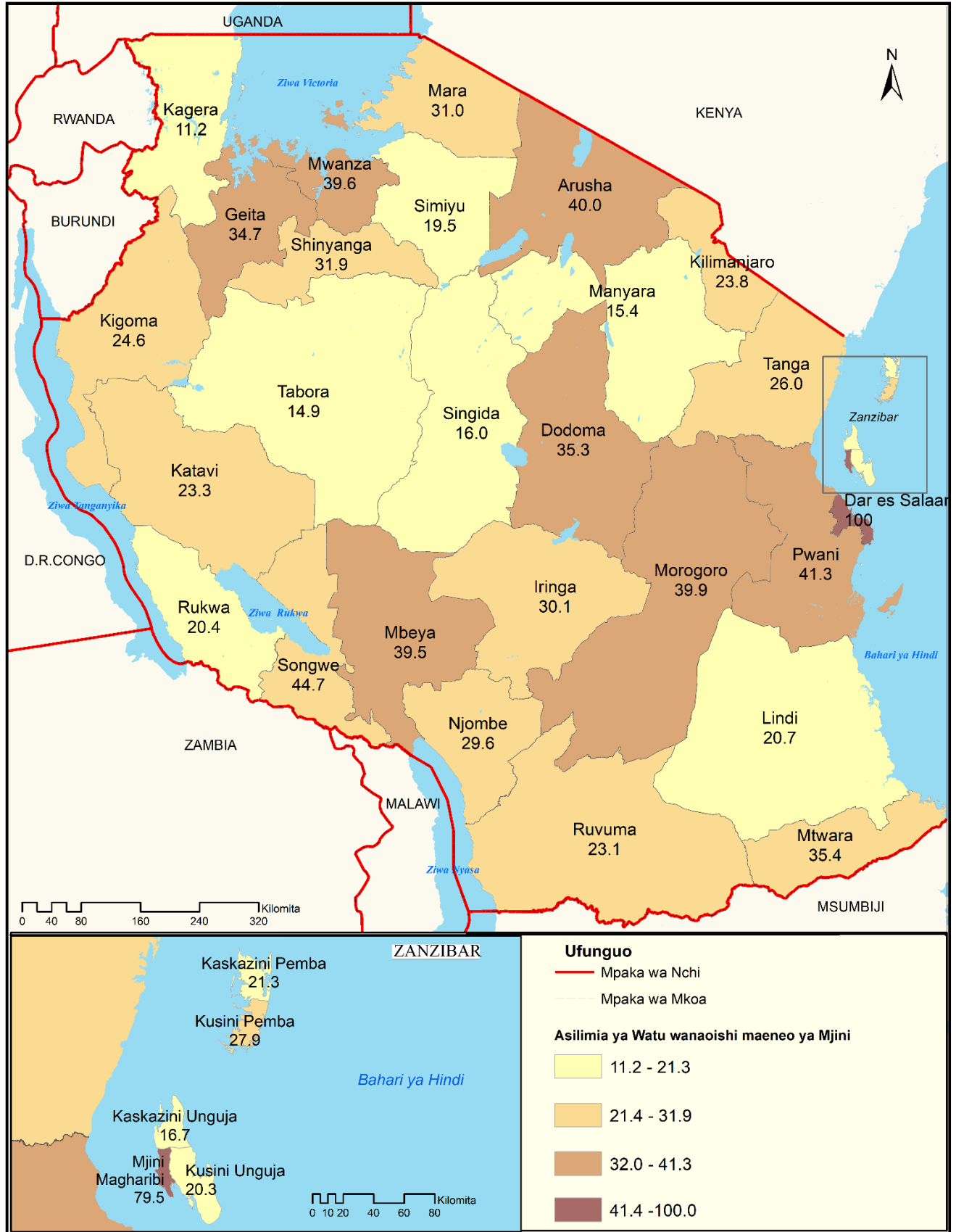
3.7.1 Idadi ya Watu Wanaoishi Maeneo ya Mjini

Asilimia ya watu wanaoishi maeneo ya mjini imeongezeka kwa asilimia tano katika kipindi cha miaka kumi. Mchoro Na. 19 unaonesha kuwa, karibu nusu ya watu wote wa Tanzania Zanzibar (asilimia 49.0) wanaishi maeneo ya mjini ikilinganishwa na asilimia 34.4 kwa Tanzania Bara. Vilevile matokeo yanaonesha kuwa Mkoa wa Kagera una asilimia ndogo zaidi ya watu wanaoishi maeneo ya mjini (asilimia 11.2) kama inavyoonekana kwenye Ramani Namba 5.

Mchoro Na. 19: Asilimia ya Idadi ya Watu Wanaoishi Maeneo ya Mjini; SWM 2002 - 2022

Ramani Na. 5: Asilimia ya Watu Wanaoishi Maeneo ya Mjini kwa Mkoa, SWM 2022

4.0 Majedwali ya Mgawanyo wa Idadi ya Watu kwa Makundi ya Umri na Maeneo ya Mjini na Vijijini

Jedwali Na. 5: Mgawanyo wa Idadi ya Watu kwa Kundi la Umri na Makazi - Tanzania, SWM 2022

Umri kwa Makundi	Jumla		Vijijini		Mjini	
	Idadi	Asilimia	Idadi	Asilimia	Idadi	Asilimia
Jumla	61,741,120	100.0	40,201,425	100.0	21,539,695	100.0
0 - 4	9,484,171	15.4	6,579,993	16.4	2,904,178	13.5
5 - 9	8,918,579	14.4	6,256,073	15.6	2,662,506	12.4
10 - 14	7,997,238	13.0	5,616,800	14.0	2,380,438	11.1
15 - 19	6,282,389	10.2	4,026,622	10.0	2,255,767	10.5
20 - 24	5,565,976	9.0	3,247,375	8.1	2,318,601	10.8
25 - 29	4,728,172	7.7	2,653,105	6.6	2,075,067	9.6
30 - 34	3,955,958	6.4	2,256,614	5.6	1,699,344	7.9
35 - 39	3,208,350	5.2	1,892,184	4.7	1,316,166	6.1
40 - 44	2,711,500	4.4	1,647,034	4.1	1,064,466	4.9
45 - 59	2,290,064	3.7	1,450,839	3.6	839,225	3.9
50 - 54	1,853,398	3.0	1,222,464	3.0	630,934	2.9
55 - 59	1,253,342	2.0	844,674	2.1	408,668	1.9
60 - 64	1,151,075	1.9	797,588	2.0	353,487	1.6
65 - 69	704,085	1.1	492,640	1.2	211,445	1.0
70 - 74	626,867	1.0	454,010	1.1	172,857	0.8
75 - 79	374,294	0.6	277,676	0.7	96,618	0.4
80 - 84	291,416	0.5	221,272	0.6	70,144	0.3
85+	344,246	0.6	264,462	0.7	79,784	0.4

Jedwali Na. 6: Mgawanyo wa Idadi ya Watu kwa Kundi la Umri na Makazi - Tanzania Bara, SWM 2022

Umri kwa Makundi	Jumla		Vijijini		Mjini	
	Idadi	Asilimia	Idadi	Percent	Idadi	Asilimia
Jumla	59,851,347	100.0	39,237,927	100.0	20,613,420	100.0
0 - 4	9,207,432	15.4	6,429,922	16.4	2,777,510	13.5
5 - 9	8,654,736	14.5	6,112,023	15.6	2,542,713	12.3
10 - 14	7,766,212	13.0	5,489,875	14.0	2,276,337	11.0
15 - 19	6,083,495	10.2	3,926,225	10.0	2,157,270	10.5
20 - 24	5,380,223	9.0	3,161,841	8.1	2,218,382	10.8
25 - 29	4,570,022	7.6	2,580,480	6.6	1,989,542	9.7
30 - 34	3,824,916	6.4	2,193,535	5.6	1,631,381	7.9
35 - 39	3,103,533	5.2	1,840,085	4.7	1,263,448	6.1
40 - 44	2,626,930	4.4	1,606,434	4.1	1,020,496	5.0
45 - 59	2,221,514	3.7	1,418,149	3.6	803,365	3.9
50 - 54	1,795,514	3.0	1,194,471	3.0	601,043	2.9
55 - 59	1,210,355	2.0	822,901	2.1	387,454	1.9
60 - 64	1,120,151	1.9	782,094	2.0	338,057	1.6
65 - 69	684,439	1.1	482,088	1.2	202,351	1.0
70 - 74	610,755	1.0	445,359	1.1	165,396	0.8
75 - 79	365,476	0.6	272,558	0.7	92,918	0.5
80 - 84	286,613	0.5	218,602	0.6	68,011	0.3
85+	339,031	0.6	261,285	0.7	77,746	0.4

Jedwali Na. 7: Mgawanyo wa Idadi ya Watu kwa Kundi la Umri na Makazi - Tanzania Zanzibar, SWM 2022

Umri kwa Makundi	Jumla		Vijijini		Mjini	
	Idadi	Asilimia	Idadi	Asilimia	Idadi	Asilimia
Jumla	1,889,773	100.0	963,498	100.0	926,275	100.0
0 - 4	276,739	14.6	150,071	15.6	126,668	13.7
5 - 9	263,843	14.0	144,050	15.0	119,793	12.9
10 - 14	231,026	12.2	126,925	13.2	104,101	11.2
15 - 19	198,894	10.5	100,397	10.4	98,497	10.6
20 - 24	185,753	9.8	85,534	8.9	100,219	10.8
25 - 29	158,150	8.4	72,625	7.5	85,525	9.2
30 - 34	131,042	6.9	63,079	6.5	67,963	7.3
35 - 39	104,817	5.5	52,099	5.4	52,718	5.7
40 - 44	84,570	4.5	40,600	4.2	43,970	4.7
45 - 59	68,550	3.6	32,690	3.4	35,860	3.9
50 - 54	57,884	3.1	27,993	2.9	29,891	3.2
55 - 59	42,987	2.3	21,773	2.3	21,214	2.3
60 - 64	30,924	1.6	15,494	1.6	15,430	1.7
65 - 69	19,646	1.0	10,552	1.1	9,094	1.0
70 - 74	16,112	0.9	8,651	0.9	7,461	0.8
75 - 79	8,818	0.5	5,118	0.5	3,700	0.4
80 - 84	4,803	0.3	2,670	0.3	2,133	0.2
85+	5,215	0.3	3,177	0.3	2,038	0.2

